

SUOMEN UIMALIITTO

*Selvitys uimaseurojen harjoitus- ja
kilpailuolosuhteista 2014*

*Yhteenveto uimaseurojen,
uimahallihenkilökunnan ja
kunnan liikuntaviranomaisten kyselystä*

Suomen Uimaliitto ry – Finska Simförbundet rf 2014

Raportin kirjoittaja:

Eerika Laalo-Häikiö

Työryhmä:

Jarmo Rosama

Mauri Johansson

Ville Nummelin

Pertti Tamminen

Ilpo Johansson

Eija Pöytäkivi

Sisällys

1	Yhteenvedo päätuloksista	5
2	Suomen Uimaliiton valtakunnalliset linjaukset	9
3	Valon suositukset käyttövuoro- ja avustuspolitiikkaan	10
4	Taustaa kyselystä	11
5	Perustiedot vastaajista.....	12
5.1	Uimaseurat.....	12
5.2	Uimahallien ja kunnan liikuntatoimen edustajat.....	13
6	Harjoittelun ja kurssitoiminnan olosuhteet	14
6.1	Käytössä olevat harjoitustilat	14
6.1.1	Uimahallien lukumäärä.....	14
6.1.2	Uimahallien rata- ja käyttötila.....	14
6.1.3	Viikottaiset ratatunnit	15
6.1.4	Uimahallien kävijämäärät	16
6.2	Allasvuorojen jakoperusteet ja kunnan tuki seuroille.....	17
6.3	Lisätilan tarve	19
6.3.1	Uimaseurojen tarve lisätiloihin	19
6.3.2	Kuntien näkemys uimaseurojen lisätilatarpeesta	20
6.4	Oheisharjoittelu ja tilojen käyttö.....	20
6.4.1	Tilojen käyttö	20
6.4.2	Seurojen käytössä olevat oheisharjoittelutilat.....	21
7	Kilpailuolosuhteet.....	23
7.1	Uimaseurojen järjestämien kilpailujen määrä.....	23
7.2	Kilpailuolosuhteiden kehittäminen.....	24
7.2.1	Kilpailuvälineiden hankinta.....	24
7.2.2	Uimahallin kehittäminen kilpailuolosuhteiden näkökulmasta.....	24
8	Seurojen maksamat tilavuokrat ja muut maksut	27
8.1	Uimaseurojen rata- ja allasvuorojen maksullisuus	27
8.1.1	Ratavuorojen maksut	29
8.1.2	Muiden altaiden maksut.....	29
8.1.3	Oheistilojen maksut.....	30
8.1.4	Kilpailujen maksut.....	30
8.2	Kuntien mielipiteet maksujen nykytasosta	31

9	Uintiurheilun ja uimaseurojen asema paikkakunnalla	31
10	Yhteistyö	32
10.1	Yhteistyö uimahallihenkilökunnan kanssa – uimaseurojen näkemys	32
10.1.1	Hyvin toimivat asiat.....	32
10.1.2	Haasteet	33
10.2	Yhteistyö liikuntaviranomaisten kanssa – uimaseurojen näkemys.....	33
10.2.1	Hyvin toimivat asiat.....	33
10.2.2	Haasteet	34
10.3	Yhteistyö uimaseuran kanssa – kuntien näkemys	34
10.3.1	Hyvin toimivat asiat.....	34
10.3.2	Haasteet	35
10.4	Yhteistyö muiden käyttäjien kanssa	35
10.4.1	Uimaseuran näkemys haasteista muiden käyttäjien kanssa.....	36
10.4.2	Kuntien näkemys muiden käyttäjien haasteista uimaseuran kanssa	36
10.5	Uimaseurojen yhteistyökyky paikkakunnalla	37
11	Hygienia uimahallissa.....	38
11.1	Peseytyminen ja veden laatu	38
11.2	Toimenpide-ehdotuksia hygienian parantamiseksi	40
11.2.1	Uimaseurojen ehdotuksia hygienian parantamiseksi.....	40
11.2.2	Kuntien ehdotuksia hygienian parantamiseksi	41
12	Rakentaminen.....	43
13	LIITTEET	45

1 Yhteenveto päätuloksista

Kyselyn tavoitteena oli selvittää uimaseurojen nykyisten harjoitus- ja kilpailuolosuhteiden tilannetta sekä saada käsitys kuntayhteistyön toimivuudesta ja kehittämiskohteista olosuhteiden näkökulmasta. Kysely lähetettiin kilpauintia toteuttaville seuroille (n=119), jotka nimesivät omasta kunnastaan lähimmät yhteistyöhenkilöt niin uimahallihenkilökunnan kuin liikuntaviranomaisten puolelta. Uimahallihenkilökunnalle ja liikuntaviranomaisille lähetettiin sen jälkeen oma kyselynsä (n=157). Seurojen vastausprosentti oli 69 ja kuntien 59.

Vastausten perusteella uimahallien vuoropoliittikka, ratavuorojen hinnoittelu sekä muu toiminta on jokaisessa kunnassa hyvin erilaista. Kyselyn perusteella ei voida asettaa minkäänlaisia yleisiä trendejä lukuunottamatta haastetta käyttövuoromaksujen nostamisesta nykyisessä taloudellisessa tilanteessa. Jokainen halli toimii omalla logiikallaan, ja kansallisen liiton on haastavaa siten auttaa seuroja valtakunnallisella tasolla paikallisten olosuhteiden kehittämisessä.

Suurin osa seuroista toimii yhdessä uimahallissa

Yli puolet vastanneista seuroista (58%) toimii yhdessä uimahallissa, jossa on pääsääntöisesti 25 metrin allas. Luku kuvaa hyvin myös uimaseurojen kokoa, sillä 73 prosenttia vastanneista seuroista edusti pieniä, alle 300 jäsenen seuroja. Kyselyn mukaan 11 seuralla on käytössään 8-ratainen 50 metrin allas, ja 14 seuraa toimii paikkakunnalla, jossa on vähintään viisi uimahallia.

Ratatuntien määrä ja muun allastilan käyttö vaihtelee suuresti riippuen seuran koosta ja käytössä olevista olosuhteista. Ratatuntien määrä viikossa vaihtelee 0 ja 260 tunnin välillä. Muuta allastilaa käytetään vähemmän, sillä noin puolet seuroista (49%) käyttää sitä yhden tai kaksi tuntia viikossa.

Tarve lisätiloille on suuri

Kyselyn perusteella niin rata- kuin muutakin allastilaa tarvitaan seurojen käyttöön lisää. Ratavuoroja tarvitsee lisää 60 prosenttia vastanneista seuroista ja muuta allastilaa 51 prosenttia. Oheisharjoitteluun lisätilaa tarvitsevat 54 prosenttia vastanneista. Lisätilaa tarvitaan erityisesti lasten uimakouluihin, eri ikäisten kurssitoimintaan, kilpa- ja huippu-uinnin harjoitusryhmille sekä oheisharjoitteluun. Kuntien liikuntatoimessa sekä uimahallihenkilökunnan keskuudessa tiedostetaan uimaseurojen lisätilan tarve hyvin. Yli kaksi kolmasosaa vastanneista kunnista kartoittaa säännöllisesti urheiluseurojen tilatarpeita.

Allasvuorojen jakoperusteet ovat hyvin tiedossa, vaikuttamismahdollisuudet vähäisemmät

Uimaseuroille allasvuorojen jakoperusteet näyttävät olevan hyvin selvillä, sillä 61 prosentin mielestä jakoperusteet tiedetään hyvin tai melko hyvin. Noin puolet vastanneista seuroista tekee yhteistyötä ratavuorojen jaossa muiden uimahallia käyttävien seurojen ja liikuntaviranomaisten kanssa (49%). Kuntien liikuntaviranomaisten ja hallihenkilökunnan mielestä seuroilla on todella hyvin tiedossa ratavuorojen ja muun allastilan jakoperusteet (65% täysin samaa mieltä, 33 % jokseenkin samaa mieltä). Vastaukset siihen voiko seura vaikuttaa jakoperusteisiin jakoi uimaseurojen ja kuntien mielipiteet: kuntien vastauksissa 84 prosentin mielestä seura voi vaikuttaa jakoperusteisiin (56% jokseenkin samaa mieltä, 28 % täysin samaa mieltä), kun taas seurojen vastausten perusteella 41 prosentin mielestä ne voivat vaikuttaa vain jonkin verran tai ei lainkaan.

Vastausten mukaan uimaseuroista 48 prosenttia saa kunnalta jonkin verran rahallista toiminta-avustusta ja kymmenen prosenttia ei saa lainkaan toiminta-avustusta. Noin neljännes (23%) seuroista kokee saavansa kunnalta erittäin paljon tai paljon rahallista toiminta-avustusta. Yli puolet seuroista (52%) saa vain jonkin verran tai ei lainkaan muuta tukea (esim. koulutus-, tilavuokratuki) kunnalta.

Seurojen uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella on toimiva ratkaisu

Yhteistyö uimahallin käytössä aukioloaikojen ulkopuolella näyttää toimivan hyvin suurimmalla osalla (71 % täysin tai melko samaa mieltä). Kuntien näkökulmasta harjoittelu aukioloaikojen ulkopuolella on myös hyvällä mallilla, sillä täysin tai melko samaa mieltä on 83 prosenttia vastanneista. Seurojen vastauksissa korostuvat varastotilan puute uimahallilla sekä lisätarve oheisharjoittelutiloille. Kyselyssä kautta linjan nousee esille se seikka, että uimaseurat, jotka voivat käyttää hallia aukioloaikojen ulkopuolella, ovat tyytyväisiä yhteistyöhön. Vastaavasti ne seurat, jotka eivät pysty käyttämään hallia aukioloaikojen ulkopuolella, nostavat esiin tämän epäkohdan useamman kysymyksen kohdalla.

Uimahallien kilpailuolosuhteet ja -välineistö vaativat toimenpiteitä

Uimaseurat järjestävät vuosittain yli 300 uintikilpailua ympäri Suomea. Suurin osa seuroista järjestää vuosittain yhden tai kaksi uintikilpailua (65%). Uimaseurojen vastausten mukaan järjestettäviin kilpailuihin suhtaudutaan kunnassa positiivisesti, sillä yli puolet vastanneista kokee saavansa uimahallin kilpailukäyttöön helposti.

Vastaavasti uimahallin kilpailuvälineistön ja -olosuhteiden osalta koetaan suuriakin haasteita. Eniten haasteita asetti uimaseurojen näkökulmasta yleisesti uimahallin sopimattomuus kilpailutoimintaan rakenteellisesti: uimahallin huono kunto, peruskorjauksen ja laajennuksen tarve sekä riittämättömät katsomotilat. Muita realistisempia ja usein mainittuja kehittämiskohteita olivat mm. tulostaulun hankinta, lähtökorokkeiden uusiminen ja sähköisen ajanottolaitteiston hankinta. Kuntien vastauksissa nousevat esille sekä kilpailuvälineistön hankinta että rakenteelliset ratkaisut.

Tilavuokrat ovat haaste seuratoiminnalle

Kunnissa ollaan vaikeassa taloudellisessa tilanteessa nostamassa myös seuratoiminnan maksuja. Tällä hetkellä 22 prosenttia uimaseuroista saa käyttöönsä tilat maksutta kunnallisissa uimahalleissa. Vastaavasti 40 prosenttia seuroista maksaa kaikista vuoroista. Jokainen kunta toimii omalla tavallaan hinnoitellessaan liikuntapaikkamaksuja. Kuntien vastausten perusteella 47 prosenttia maksaa kaikista tiloista ja vain 15 prosentilla tilat ovat maksuttomia. Maksuttomuus kohdistuu pääasiassa alle 19-vuotiaiden toimintaan.

Uimaseurat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa eri puolilla Suomea, sillä tilavuokrat vaihtelevat suuresti kunnasta toiseen. Vastausten perusteella ratavuorojen ja allastuntien maksut vaihtelevat merkittävästi, sillä hintahaitari on muutamasta eurosta jopa yli sadan euron.

Uimaseuroille nousevat tilavuokrat ovat todellinen haaste. Lisäkulut siirtyvät todennäköisesti harrastajien ja perheiden maksettavaksi, koska usein myös kunnan rahallinen toiminta-avustus ja muu taloudellinen tuki on vähentynyt. Kuntien liikuntaviranomaisten ja uimahallihenkilökunnan mielipiteiden mukaan maksut koetaan nyt pääsääntöisesti edullisiksi.

Uimaseurat ovat arvostettuja toimijoita

Uimahallin rooli urheiluseuran harjoituspaikkana on erilainen kuin esimerkiksi palloilu- tai jäähallin, jossa pääsääntöisesti liikkuvat vain ne, jotka ovat lajiharrastajia. Kunnilta kysyttiin erikseen mielipidettä uintiurheilun ja uimaseuran asemasta verrattuna muihin lajeihin sekä uimaseurojen yhteistyökyvystä omalla paikkakunnalla. Vastausten perusteella kuntien edustajat näkevät uintiurheilun ja uimaseurojen aseman melko hyvänä, sillä 82 prosentin mielestä uintiurheilu on paikkakunnalla arvostettua. Myös uintiurheilijoiden tarpeet uimahallin käyttäjinä otetaan hyvin huomioon. Uinnin olosuhteet koetaan olevan yhdenmukaisia muihin lajeihin verrattuna. Yleisesti voidaan sanoa, että uimaseurat koetaan paikkakunnilla aktiivisina ja luotettavina toimijoina. Jopa 94 prosenttia vastanneista koki, että uimaseuran toimijat ovat helposti lähestyttävissä.

Yhteistyössä tarvitaan avoimuutta, luottamusta ja säännöllistä kommunikointia

Yksi kyselyn tärkeimmistä tavoitteista oli kartoittaa sekä nykyisen yhteistyön haasteita että hyvin toimivia asioita uimaseurojen, kunnan liikuntaviranomaisten ja uimahallihenkilökunnan kesken. Vastauksissa näkyi se, että toisilla hyvin toimivat asiat olivat toisilla taas eniten haasteita aiheuttavia.

Uimaseurojen vastauksissa hyvin toimivina asioina uimahallihenkilökunnan kanssa nostettiin erityisesti joustavuus tilojen käytössä, uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, hyvä kommunikaatio henkilökunnan kanssa, avoin tiedottaminen sekä molemminpuolinen luottamus. Haasteina koettiin tilan puute ja ahtaus, hygienia-asiat, henkilökunnan suhtautuminen seuratoimijoihin ja uimareihin sekä erilaiset näkemykset hallijohdon kanssa. Haasteena nostettiin myös hallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, sillä osalla seuroista ei ole mahdollisuutta käyttää hallia sen ollessa suljettuna.

Hyvässä yhteistyössä liikuntaviranomaisten kanssa seurat nostivat esille useasti mahdollisuuden vaikuttaa ratavuoroihin, mahdollisuuden järjestää kilpailuja, uimakoulu-yhteistyön, kunnan taloudellisen avustuksen sekä hyvän keskusteluyhteyden ja avoimen tiedottamisen. Useampi seura korosti myös sitä, että hyvä yhteistyö vaatii seuratoiminnan ja lajien ymmärrystä ja arvostusta. Haasteina taas nähtiin eriarvoisuus lajien kesken, tilavuorojen jakoperusteiden epäselvyydet, uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, liika byrokratia sekä hallivarustuksen ja uimahallin huono kunto.

Kuntien näkökulmasta hyvin toimivia asioita seurojen kanssa ovat mm. vuoropoliitikka, hallin aukioloaikojen ulkopuolinen käyttö sekä yhteistyö ja yhdessä kehittäminen. Haasteita nähtiin erityisesti järjestyssääntöjen noudattamisessa, ratavuorojen kausivaihtelussa, turvallisuus- ja talousasioissa sekä välinpitämättömyydessä hygieniaohjeita kohtaan. Useampi myös sanoi haasteita olevan niin henkilökemioissa kuin seurojen keskinäisissä suhteissa.

Uimaseurat kokevat haasteita muiden käyttäjien kanssa erityisesti tilan puutteen takia, sillä vesijuoksun suosio on kasvanut paljon viimeisten vuosien aikana. Seurat kokevat myös, että muiden käyttäjien tietämättömyys seuratoiminnasta ja sen tavoitteista vaikeuttaa seuran toimintaa ja aiheuttaa turhia jännitteitä muiden uimahallien käyttäjäryhmien kanssa. Haasteena tiedostetaan olevan myös hygienia-asiat.

Muut käyttäjät kokevat seuratoiminnan hankalana etenkin ratatilojen käytön kautta. Eniten haasteita aiheuttaa kuitenkin uimareiden käyttäytyminen hallissa sekä huonosti hoidettu peseytyminen ja pitkät suihkut.

Uimarit ja seuratoimijat ovat esimerkkeinä muille toimijoille

Uimaseurojen ja kuntien yhteistyössä haasteena näyttää uimareiden puutteellinen järjestyssääntöjen noudattaminen erityisesti peseytymisen osalta. Vastausten perusteella noin 76 prosentilla seuroista on jonkin tasoinen oma hygieniohjeistus, mutta niiden noudattaminen on kuntien ja uimahallihenkilökunnan näkökulmasta puutteellista. Kyselyssä pyydettiin kirjaamaan erilaisia toimenpide-ehdotuksia hygienia-asioiden parantamiseksi. Seuroilta saatiin eniten kehittämisajatuksia valistuksen, valvonnan, tiedottamisen ja koulutuksen lisäämiseksi. Vastuu asian edistämässä osoitettiin niin valmentajille, ohjaajille kuin seurallekin. Seurat itse nostivat esiin myös hygienia-asioiden paremman huomioimisen kilpailujärjestelyissä.

Uimahallihenkilökunnan ja liikuntaviranomaisten antamia kehittämisideoita saatiin runsaasti. Eniten mainintoja sai valvonnan tehostaminen valmentajien ja ohjaajien toimesta. Myös jatkuvan tiedotuksen tärkeyttä urheilijoille, vanhemmille ja valmentajille korostettiin. Kuntien vastauksista erottui erityisesti asennemuutoksen tarve seurojen ja urheilijoiden osalta: uimareiden oletetaan noudattavan uimahallin yleisiä järjestyssääntöjä ja käyttäytyvän esimerkillisesti muiden käyttäjien silmissä.

Rakennushankkeissa toivotaan yhteistyötä uimaseuran ja kunnan kesken

Vastanneista kunnista 49 prosentilla ei ollut käynnissä eikä suunnitteilla mitään uimahallin rakennushanketta. Vastaavasti 34 prosentilla oli joko käynnissä tai suunnitteilla uimahallin peruskorjaushanke. Vain yhdeksällä prosentilla oli suunnitteilla uudisrakennushanke. Uimahallin rakennushankkeissa Uimaliitto toivoo aktiivisempaa yhteistyötä paikkakunnan uimaseuran ja Uimaliiton kanssa, jotta jo suunnitteluvaiheessa otetaan huomioon uintiurheilulajien tarpeet niin harjoittelu- kuin kilpailuolosuhteiden näkökulmasta.

Tulevista muutoksista uimahallien käytössä mainittiin lähinnä uimahallimaksujen korotukset sekä toiminnan tehostaminen joko aukioloaikoja pidentämällä tai sulkemalla uimahalli kesäaikana pidemmäksi ajaksi.

2 Suomen Uimaliiton valtakunnalliset linjaukset

Suomen Uimaliiton valtakunnalliset linjaukset ovat kannanottoja siitä, mitä kuntien liikuntaviranomaisten sekä uimahallihenkilökunnan toivotaan huomioivan tehdessään päätöksiä uintiurheiluseurojen toimintaan vaikuttavista asioista. Linjaukset ovat tukena myös Uimaliiton seuratoiminnan kehittämistyössä.

Linjaukset perustuvat niihin hyviin käytäntöihin, joiden on todettu toimivan hyvin muilla paikkakunnilla. *Kursiivilla* on nostettu esiin ne linjaukset, joiden koetaan olevan tässä vaiheessa kaikkein akuuteimmat.

1) Uimahallin tilojen käyttö

- *Uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella on mahdollistettava seuroille joka paikkakunnalla*
- *Uimaseurat ja niiden harrastajat noudattavat uimahallien hygienia- ja yleisiä ohjeita ja toimivat esimerkillisesti ja vastuuntuntoisesti hallissa*
- Riittävä ratatila on taattava urheilijoille ja seuraharrastajille sopivaan aikaan – muita käyttäjäryhmiä voidaan ohjata halliin tyhjempinä aikoina (mm. ikääntyneet)
- Uimaseurojen uimaopetukseen ja harrastetoimintaan on taattava riittävä allaskapasiteetti
- Laadukkaat oheisharjoittelutilat on mahdollistettava uintiurheilijoille (mm. liikunta- ja kuntosalit)
- Malli ”Cetus Espoo” toimii hyvänä esimerkkinä: uimahallien toiminnan pyörittäminen seuran toimesta, kunnan uimaopetus seuran järjestämänä
- Yleiseen jakeluun tarvitaan malleja käytössä olevista turvallisuusohjeista ja sopimuksista

2) Kunnan käyttövuoro- ja avustuspolitiikka

- *Uintiurheilun kustannusten ja käyttövuorojen tulee olla tasavertaisessa asemassa paikkakunnan muiden lajien kanssa*
- Rahallinen toiminta-avustus ja tuki tilojen käyttöön ovat elintärkeitä uimaseuroille
- Tavoitteena on maksuttomat tai nimelliset rata- ja allasvuorot lasten ja nuorten toimintaan, vähintään lisenssiurheilijoille

3) Kilpailuolosuhteet

- *Uusien hallien rakentamisessa ja vanhojen hallien peruskorjauksissa on huomioitava uintiurheilun kilpailu- ja harjoitusolosuhteiden vaatimukset*
- *Suomeen tarvitaan riittävästi kansallisiin arvokilpailuihin sopivia halleja ydinpaikkakunnille (50m, katsomot, ajanottojärjestelmät ja muu infrastruktuuri)*
- Seurat tarvitsevat taloudellista tukea myös arvokilpailujen järjestämiseen:
  - kunnan liikuntapoliittinen ja strateginen valinta
  - kilpailuhaku yhteistyössä seuran ja kunnan kesken
  - kansalliset arvokilpailut tuovat järjestävään kuntaan merkittävää lisätuloa ja näkyvyyttä ja niihin panostaminen kannattaa
- Kilpailuvälineistön hankinta uimahalleissa tulee olla samassa linjassa muiden lajien kanssa (vrt. yleisurheilukenttä, jäähalli)
- Suomeen tarvitaan yksi valtakunnallinen huippu-uinnin keskus, jossa voidaan järjestää arvokilpailuja säännöllisin väliajoin

4) Yhteistyön parantaminen eri toimijoiden kesken

- *Uimaseurojen tulee olla aktiivisia toimijoita paikkakunnalla, yhteistyön toimittava myös seurojen kesken*
  - *yhteistyö ja avoin tiedonkulku ovat tärkeitä niin uimahallihenkilökunnan kuin liikuntaviranomaisten kanssa*
  - *säännölliset tapaamiset ja hyvä keskusteluyhteys luovat pohjan yhteistyölle*
  - *tarvitaan luottamusta ja kunnioitusta toimijoiden kesken*
- Uimaliitto kannattaa paikkakuntien useamman seuran yhdistymishankkeita tai yhteistyön tiivistämistä
- Paikkakunnan liikunta- ja urheilutoiminnan edistämiseksi tarvitaan yhteiset tavoitteet, joihin kaikki sitoutuvat ja joiden osalta jokaisen oma rooli tunnistetaan
- Jakovuoro- ja muu tukipolitiikka tulee olla kirjattuna: seurojen tarpeiden kuuleminen ja ymmärtäminen
- Uimaseurat voivat toimia paikkakunnan uimaopetuksen toteuttajana
- Kansallisiin ja kansainvälisiin arvokilpailuihin valmistautuvien urheilijoiden olouhdetarve on kartoitettava yhdessä ja varmistettava riittävät harjoitusmahdollisuudet myös kesäaikana

5) Nykytilan varmistaminen

- *Tavoitteena on nykyisen allastilan varmistaminen ja tilojen tehokkaampi käyttö*
- Tarvitaan tiivistä yhteistyötä seurojen kanssa perusparannushankkeissa sekä uudisrakennushankkeissa

3 Valon suositukset käyttövuoro- ja avustuspolitiikkaan

Valtakunnallinen liikunta- ja urheilujärjestö Valo on työstänyt yhteistyössä muiden liikuntajärjestöjen kanssa suositukset käyttövuoro- ja avustuspolitiikan kehittämiseksi kunnissa vuonna 2014.

Suosituksien tavoitteena on varmistaa liikunnan lisääminen kunnissa sekä tukea urheiluseurojen toimintaa. Liikuntajärjestöjen yhteiset visiot ovat ”Maailman liikkuvien urheilukansa 2020” sekä ”Paras pohjoismaa 2020”. Myös Suomen Uimaliitto tukee näitä tavoitteita.

Valon suositusten perusteella parhaat ratkaisut ovat usein yksinkertaisia. Suositukset jakautuvat neljään pääkategoriaan.

Strategiset lähtökohdat

1. Liikuntaa ohjaava strategia tuo selkänöjää tekemiselle
2. Käyttövuoro- ja avustuspolitiikkaa uudistetaan yhtenä kokonaisuutena
3. Virallisesti hyväksytyt käyttövuorojen ja avustusten jakoperusteet ovat reilu perusta
4. Kaikkea fyysistä aktiivisuutta ei voida avustaa yksistään liikuntabudjetista
5. Sähköisillä järjestelmillä saadaan läpinäkyvyyttä ja tehokkuutta toimintaan

Käyttövuoro- ja avustuspolitiikan painopisteet

6. Monipuoliset avustustavat auttavat seuroja ja liikuttavat ihmisiä
7. Lasten ja nuorten toimintaan kannattaa painottaa, mutta liikkuminen on tärkeää koko elämäkulussa
8. Erityisten ryhmien huomioiminen tuo liikunnan kaikkien ulottuville

Tilat tehokkaaseen käyttöön

9. Liikuntatoimen tulee jakaa vuorot kaikkiin liikuntapaikkoihin
10. Koulun toimintakulttuurin liikunnallistaminen lisää liikuntatilojen käyttöä
11. Seurojen omavalvonta säästää kuluissa
12. Päivävuorot saadaan tehokäyttöön yhteistyöllä eri ryhmien kanssa

Yhteistyö järjestöjen ja kuntien välillä lisää liikettä

13. Järjestöjen asiantuntemus tukee kuntia käyttövuoropolitiikassa
14. Olosuhteita voi parantaa myös yhteistyöllä

4 Taustaa kyselystä

Olosuhdekyselyn tavoitteena oli selvittää uimaseurojen olosuhteiden tilannetta eri paikkakunnilla. Suomen Uimaliiton strategiassa vuoteen 2020 olosuhteiden kehittäminen on nostettu yhdeksi kriittiseksi menestystekijäksi. Toiminnan tavoitteiden selkiyttämiseksi haluttiin tietoa seurojen nykytilasta ja kehittämiskohteista. Kyselyn avulla haluttiin saada myös tietoa kuntien liikuntaviranomaisten ja uimahallihenkilökunnan näkemyksistä, jotta nykytilasta saataisiin realistisempi ja laajempi kuva.

Kysely lähetettiin Suomen Uimaliiton jäsenseuroille lokakuussa 2013. Kysely osoitettiin seuroille, jotka toteuttavat pääasiassa ratauintia sekä uinnin kurssitoimintaa (n=119). Vesipallon, taitouinnin ja uimahyppyjen erikoisseurat rajattiin pois. Uimaseurojen kyselyyn saatiin vastaukset 82 seuralta joulukuuhun mennessä. Vastausprosentti oli 69. Liitteenä 1 on listattuna kyselyyn vastanneet seurakunnat.

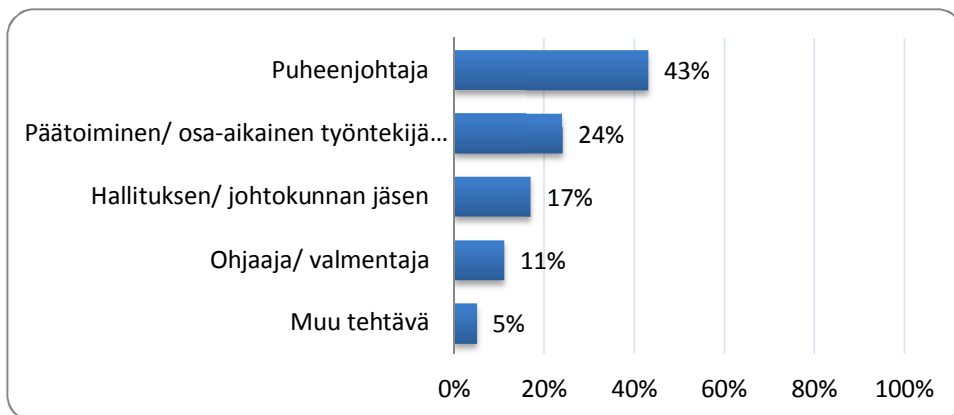
Seurat nimesivät tärkeimmät kontaktihenkilöt sekä käyttämistään uimahalleista että kunnan liikuntatoimesta. Näin ollen uimahallien ja liikuntaviranomaisten kysely lähetettiin 157 kontaktihenkilölle tammikuussa 2014, ja vastauksia saatiin 93 kappaletta vastausprosentin ollessa 59 (liite 2). Vastaukset kerättiin 21.2.2014 mennessä.

Seurojen kysely toteutettiin Webropol-ohjelmalla ja kuntakysely SurveyPal-ohjelmalla, jonka takia kyselyn vertailujen tekeminen oli haastavaa. Tässä raportissa vastaajista käytetään yleisesti termejä uimaseurat ja kunnat. Kunnat-termi kattaa sekä uimahallihenkilökunnan että liikuntaviranomaisen vastauksen ellei siitä olla erikseen mainittu.

5 Perustiedot vastaajista

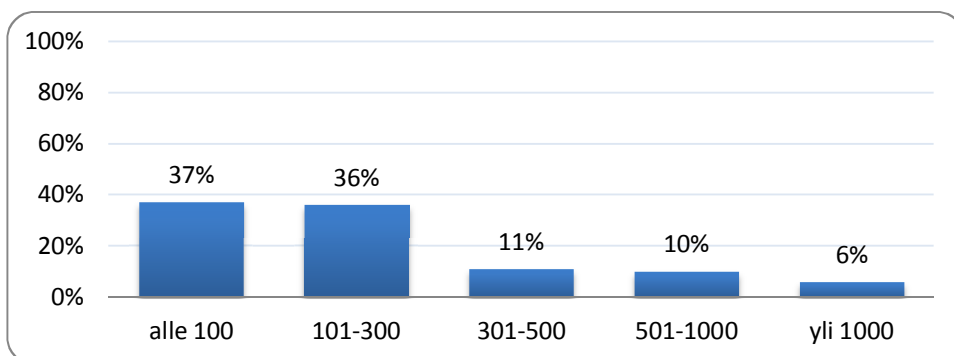
5.1 Uimaseurat

Uimaseurojen vastaukset saatiin pääsääntöisesti puheenjohtajilta (43%). Lähes neljännes vastanneista edusti pää- tai osa-aikaisia työntekijöitä (24 %).

Kuvio 1. Vastaajien asema seurassa (n=81)

Seuroista 77 prosenttia oli uintiurheiluun keskittyneitä erikoisseuroja, 21 prosenttia yleisseurojen uintijaostoja ja kolme prosenttia ilmoitti edustavansa muunlaista seuraa. Vastanneiden seurojen jäsenmääräjakauma näkyy kuviossa 2. Suurin osa vastanneista on alle 300 jäsenen seuroja (73%).

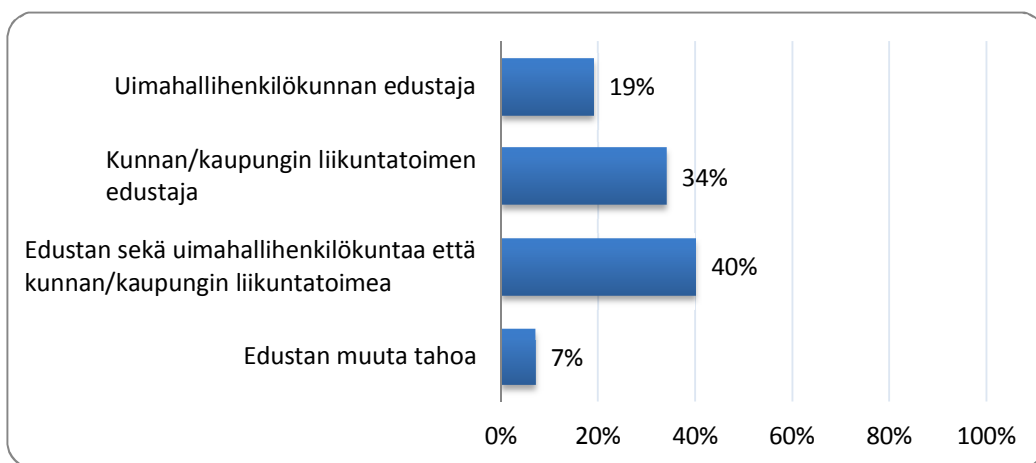
Kuvio 2. Uimaseuran/uintijaoston jäsenmäärä

Kysely kohdennettiin ratauintia ja kurssitoimintaa toteuttaville seuroille, joiden toiminnassa on usein myös muita lajeja. Vastanneista seuroista yksitoista prosenttia toteutti lisäksi uimahyppytoimintaa, viisi prosenttia taitouintia ja seitsemän prosenttia vesipalloa. Myös muita vesiliikuntatoimintoja ilmoitti toteuttavansa 17 prosenttia seuroista. Seuroista 73 prosenttia ilmoitti ensisijaiseksi toimintamuodokseen kilpa- ja huippu-uinnin toteuttamisen. Noin neljännes (26%) ilmoitti olevansa pääasiassa harrasteseura ja vain yksi prosentti ilmoitti päätehtäväkseen kurssitoiminnan. Kyselyn jälkeen palautetta saatiin kysymyksen asettelusta, koska osa kokee toteuttavansa kilpa- ja harrastetoimintaa kilpa- ja huippu-uinnin sijaan.

5.2 Uimahallien ja kunnan liikuntatoimen edustajat

Hyvä yhteistyö uimahallihenkilökunnan sekä kunnan liikuntatoimen viranhaltijoiden kanssa on elintärkeää uimaseuroille. Siksi kysely haluttiin kohdentaa nimenomaan niille henkilöille, joiden kanssa uimaseurat tekevät eniten yhteistyötä.

Vastanneista 40 prosenttia edusti sekä uimahallihenkilökuntaa että kunnan liikuntatoimea. Kolmannes vastanneista (34%) oli kunnan liikuntatoimen edustajia ja 19 prosenttia uimahallihenkilökunnan edustajia. Muuta tahoa edusti seitsemän prosenttia vastanneista (kuvio 3). Osa vastauksista oli tehty yhdessä uimahallin ja liikutaviranomaisen toimesta, joista molemmat olivat saaneet itselleen kyselyn seuran lähimpinä yhteistyötahoina. Liitteenä 3 on listattuna ne seurat, joiden kanssa vastanneet tekevät yhteistyötä.

Kuvio 3. Vastaajan edustama tahoa (n=93).

6 Harjoittelun ja kurssitoiminnan olosuhteet

Uimahalli liikuntapaikkana on seuratoiminnan näkökulmasta erilainen kuin moni muu liikuntapaikka. Uimaseuran toimintaa toteutetaan pääasiassa samaan aikaan muiden uimahallia käyttävien kohderyhmien ja henkilöiden kanssa. Usein rinnakkaisilla radoilla liikkuvatkin huippu-urheilijat, terveysliikkujat ja lapset. Jokaisella käyttäjäryhmällä on erilaiset odotukset ja tarpeet uimahallin osalta. Uimaseuran tavoitteena on pääasiassa toteuttaa ohjattuja, laadukkaita harjoituksia lapsille, nuorille ja aikuisille sekä järjestää uinnin opetusta ja harrastusmahdollisuuksia eri ikäisille. Tällä kyselyllä haluttiin selvittää nimenomaan uinnin lajitoiminnoille oleellisten olosuhteiden tilannetta.

6.1 Käytössä olevat harjoitustilat

Käytössä olevien harjoitustilojen osalta selvitettiin seurojen käytössä olevien uimahallien lukumäärää, rata- ja muuta käyttötilaa, viikottaisia ratatunteja sekä uimahallien kokonaiskävijämäärää.

6.1.1 Uimahallien lukumäärä

Suomessa on uimahalleja ja kylpylöitä noin 250. Valtaosassa uimahalleista on pääaltaana 25 metrin allas, 50 metrin pääallas on 12 uimahallissa.

Kyselyyn vastanneista seuroista yli puolet (58%) toimii yhdessä uimahallissa. Kuntien osalta taas vieläkin suurempi osa (65%) edustaa paikkakuntaa, joissa on käytössä yksi uimahalli.

Taulukko 1. Uimahallien määrä vastanneiden paikkakunnilla.

Uimahallien lukumäärä	Uimaseurat (%) (n=81)	Kunnat (%) (n=93)
1	58	65
2	16	15
3	6	3
4	5	3
5 tai useampia	15	14

6.1.2 Uimahallien rata- ja käyttötila

Uimaseuroja pyydettiin arvioimaan heidän käyttämiensä uimahallien käyttötilaa. Erikseen kysyttiin 25 ja 50 metristen altaiden ratojen lukumääriä sekä opetus- ja terapia-altaiden neliömetrejä.

Suurin osa seuroista toimii 25 metrin altaalla. Vastanneista 28:lla seuralla (35%) on käytössään kuuden radan uima-allas, 19:llä seuralla (23%) 4- tai 5-ratainen allas ja 8:lla seuralla (10%) 8-ratainen allas. 23:lla seuralla (28%) on käytössään kymmenen tai useampi rata.

Vastaavasti 58 seuraa (72%) ilmoitti, ettei niillä ole mahdollisuutta harjoitella 50 metrin altaalla. 11 seuralla (14%) on käytössään 8-ratainen 50 metrin allas.

25m (ratojen lukumäärä) n=81

- 1 rata: 3 seuraa
- 4-5 rataa: 19 seuraa
- 6 rataa: 28 seuraa
- 8 rataa: 8 seuraa
- 10-15 rataa: 8 seura
- 17-18 rataa: 4 seuraa
- yli 20 rataa: 11 seuraa (max 128 rataa)

50m (ratojen lukumäärä) n=80

- ei lainkaan 50 metrin allasta: 58 seuraa
- 1 rata: 3 seuraa
- 4 rataa: 3 seuraa
- 6 rataa: 5 seuraa
- 8 rataa: 11 seuraa

Terapia-allasta ei ole käytössä lainkaan kolmanneksella seuroista (32%). Opetusallaita on selvästi enemmän, sillä vain yhdeksän seuraa toimii uimahallissa, jossa ei ole lainkaan opetusallasta.

Terapia-allas (m2) n= 81

- Ei lainkaan terapia-allasta käytössä: 26 seuraa
- 1-20 m2: 12 seuraa
- 21-40 m2: 13 seuraa
- 41-80 m2: 12 seuraa
- 81-100 m2: 10 seuraa
- yli 101 0m2: 8 seuraa (max 300 m2)

Opetusallas (m2) n= 81

- Ei lainkaan opetusallasta käytössä: 9 seuraa
- 1-20 m2: 15 seuraa
- 21-40 m2: 15 seuraa
- 41-80 m2: 20 seuraa
- 81-100 m2: 10 seuraa
- 101-150 m2: 5 seuraa
- yli 151 m2: 7 seuraa

Muut (m2) n= 81

- Ei muuta käyttötilaa: 29 seuraa
- 1-20 m2: 22 seuraa
- 21-40 m2: 6 seuraa
- 41-80 m2: 8 seuraa
- 81-100 m2: 5 seuraa
- 101-150 m2: 5 seuraa
- yli 151 m2: 6 seuraa (max 650 m2)

6.1.3 Viikottaiset ratatunnit

Uimaseuroja pyydettiin arvioimaan heidän käytössään olevat viikottaiset ratatunnit. Ratatunnit laskettiin seuraavan esimerkin mukaan: 3 x 3 tuntia x 2 rataa = 18 ratatuntia/vko.

Käytössä olevien ratatuntien määrä on luonnollisesti riippuvainen kunnassa olevien uimahallien määrästä sekä seuran koosta. Jakauma eri seurojen välillä on suuri, sillä 25 metrin ratatuntien määrä vaihtelee 0-260 tunnin välillä. Muun allastilan käyttö on pääsääntöisesti pienempää, sillä noin puolet seuroista (49%) käyttää niitä kaksi tai yksi tuntia viikossa.

25 metrin radalla ratatunteja oli seuraavasti (n=81):

- 10 h/vko ja alle: 10 seuraa	- 31-50 h/vko: 14 seuraa	- 101-140 h/vko: 7 seura
- 11-20 h/vko: 12 seuraa	- 51-70 h/vko: 12 seuraa	- yli 141 h/vko: 6 seuraa
- 21-30 h/vko: 12 seuraa	- 71-100 h/vko: 8 seuraa	(max 260)

50 metrin radalla ratatunteja oli seuraavasti (n=81):

- 0h/vko: 62 seuraa	- 21-30 h/vko: 3 seuraa	- yli 60/vko: 3 seura (max 109)
- 10 h/vko ja alle: 5 seuraa	- 31-60 h/vko: 4 seuraa	
- 11-20 h/vko: 4 seuraa		

Seuroilla oli käytössään muuta allastilaa seuraavasti (n=81):

- 1 h/vko: 27 seuraa	- 7-8 h/vko: 5 seuraa	- 21-25 h/vko: 2 seura
- 2 h/vko: 13 seuraa	- 9-10 h/vko: 6 seuraa	- 50 h/vko: 1 seura
- 3-4 h/vko: 9 seuraa	- 11-15 h/vko: 3 seuraa	
- 5-6 h/vko: 9 seuraa	- 16-20 h/vko: 6 seuraa	

6.1.4 Uimahallien kävijämäärät

Suomessa on arviolta 25 miljoonaa uimahallikäyntiä vuosittain. Kunnilta kysyttiin uimahallien kokonaiskävijämäärää vuonna 2013 (n=91). Osa ei osannut vastata kuin edustamansa uimahallin kävijämäärän, vaikka kunnassa olisikin useampi uimahalli. Osalla oli mukana luvussa myös esimerkiksi kesän maauimalakäynnit. Tässä yhteenvedossa on laskettu yhteen kaikki käynnit ml. maauimalat. Kolme vastaajaa ei kirjannut kävijämäärää lainkaan.

- alle 50 000 kävijää: 3 vastaajaa	- yli 400 000-500 000: 3 vastaajaa
- yli 50 000-70 000 kävijää: 13 vastaajaa	- yli 500 000-600 000: 4 vastaajaa
- yli 70 000-100 000 kävijää: 7 vastaajaa	- yli 600 000-700 000: 3 vastaajaa
- yli 100 000 – 200 000 kävijää: 22 vastaajaa	- yli 700 000-1 000 000: 2 vastaajaa
- yli 200 000-300 000 kävijää: 23 vastaajaa	- yli 1 000 000: 4 vastaajaa
- yli 300 000-400 000: 4 vastaajaa	

Esimerkkejä avoimista vastauksista:

“Uimahallit 750 000, maauimalat 430 000”

“166 000 kävijää, josta allasosastolta osuus n. 125 000”

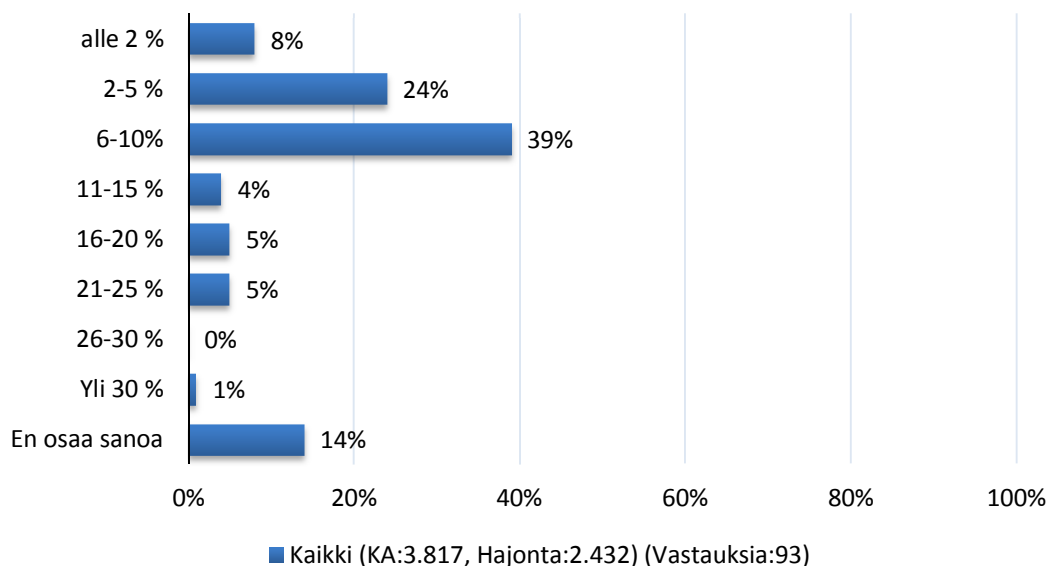
“427 000 kävijää omassa uimahallissa. Muista halleista en osaa sanoa.”

“780 000, jossa 640 000 uinti, 140 000 palloilu+kuntosali+jumpat”

“160.000 kävijää, uimahalli oli suljettu peruskorjauksen takia, normaali kävijämäärä kummankin hallin ollessa auki on noin 220.000 kävijää”

Lisäksi kuntia pyydettiin arvioimaan uimaseurojen osuus koko uimahallin kävijämäärästä vuonna 2013 (kuvio 4). Osa kunnista seuraa tarkasti erikseen uimaseurojen kävijämääriä, mutta tässä kyselyssä ne eivät tulleet esille, vaan kyse on vastaajan arviosta. Yleisimmin arvioidaan uimaseurojen käytön kattavan alla kymmenen prosenttia vuosittaisista kävijämääristä.

Kuvio 4. Uimaseurojen osuus uimahallien kävijämäärästä kyselyyn vastanneissa halleissa.

6.2 Allasvuorojen jakoperusteet ja kunnan tuki seuroille

Olosuhdekyselyn yhtenä tavoitteena oli selvittää onko uimaseuroilla mahdollisuus vaikuttaa ratatilojen ja muiden liikuntavuorojen jakoon sekä miten kunta tukee seurojen toimintaa. Aihepiiriä selvitettiin väittämien avulla. Samat väittämät esitettiin sekä uimaseurojen että kuntien edustajille. Kysymyksen vastausasteikko muokattiin kuntakyselyyn, jonka takia tulokset esitetään eri taulukoissa.

Uimaseurojen vastausten perusteella ne kokevat tietävänsä allastilojen jakoperusteet melko hyvin tai erittäin hyvin (61%). Vastaavasti ne eivät koe voivansa vaikuttaa jakoperusteisiin kovinkaan paljon, sillä 41 prosentin mielestä ne voivat vaikuttaa jonkin verran tai ei lainkaan. Noin puolet seuroista tekee aktiivisesti yhteistyötä ratavuorojen jaossa muiden uimahallia käyttävien seurojen ja liikuntaviranomaisten kanssa (49%).

Kunnat eivät saa kovinkaan hyvää arvosanaa rahallisen tai muun tuen antamisessa seuroille, sillä vastanneista 48 prosenttia kokee kunnan antavan jonkin verran rahallista tukea ja kymmenen prosenttia ei saa lainkaan rahallista tukea. Lisäksi muuta tukea kuten koulutus- tai tilavuokratukea saa vain noin neljännes seuroista (26%).

Taulukko 2. Uimaseurojen vastaukset väittämiin (n=81)

	Erittäin hyvin/ paljon (%)	Hyvin/paljon (%)	En osaa sanoa (%)	Jonkin verran (%)	Ei lainkaan (%)
Seuralla on tiedossaan ratavuorojen ja muun allastilan jakoperusteet	22	39	3	15	2
Seura voi vaikuttaa allastilan jakoperusteisiin	7	28	5	31	10
Seura tekee yhteistyötä kunnan liikuntaviranomaisten ja muiden seurojen kanssa ratavuorojen jaossa	20	29	2	21	9
Kunta/kaupunki antaa seuralle rahallista toiminta-avustusta	4	19	0	48	10
Kunta/kaupunki tukee seuraa muulla tavoin (koulutustuki, tilavuokrat tmv)	7	19	3	27	25

Kunnat näkivät väittämät hyvin positiivisesti, sillä jokaisessa väittämässä oli 80 prosenttia vastanneista oli täysin tai melko samaa mieltä väittämän kanssa (taulukko 3). Näin ollen kuntien näkökulma on pääsääntöisesti se, että seuroilla on tiedossaan allasvuorojen jakoperusteet ja ne voivat myös jonkin verran niihin vaikuttaa. Vastanneet olivat myös sitä mieltä, että kunta tukee seuroja niin rahallisesti kuin muilla tavoilla.

Taulukko 3. Uimahallihenkilökunnan ja kunnan liikuntaviranomaisten vastaukset väittämiin (n=93)

	Täysin samaa mieltä (%)	Jokseenkin samaa mieltä (%)	En osaa sanoa (%)	Jokseenkin eri mieltä (%)	Täysin eri mieltä (%)
Seuralla on tiedossaan ratavuorojen ja muun allastilan jakoperusteet	65	33	2	0	0
Seura voi vaikuttaa allastilan jakoperusteisiin	28	56	5	10	1
Seura tekee yhteistyötä kunnan liikuntaviranomaisten ja muiden seurojen kanssa ratavuorojen jaossa	47	36	7	9	2
Kunta/kaupunki antaa seuralle rahallista toiminta-avustusta	69	14	9	1	8
Kunta/kaupunki tukee seuraa muulla tavoin (koulutustuki, tilavuokrat tmv)	62	22	8	3	5

Eniten seurojen ja kuntien vastaukset eroavat rahallisen tuen ja muun tuen osalta. Toisaalta kysymyksen asettelussa kuntien väittämässä ei välttämättä oteta kantaa siihen onko tuki riittävää tai runsasta, vaan että kunta yleisesti antaa seura-avustuksia jossain muodossa.

6.3 Lisätilan tarve

Kyselyllä kartoitettiin uimaseurojen lisätilatarvetta niin allastilan kuin muiden harjoitustilojen suhteen. Kunnilta haluttiin tietää onko heillä tietoa uimaseurojen lisätilatarpeista.

6.3.1 Uimaseurojen tarve lisätiloihin

Kyselyssä kysyttiin erikseen tarvetta ratavuoroille, muuhun allastilaan sekä oheisharjoittelutiloihin. Vastausten perusteella 60 prosenttia seuroista tarvitsee lisää ratavaroja ja noin puolella on tarve myös muuhun allastilaan sekä oheisharjoittelutiloihin.

Taulukko 4. Uimaseurojen tarve lisäharjoittelutiloihin (n=82)

	Kyllä (%)	Ei (%)	En osaa sanoa (%)
Lisää ratavaroja	60	34	6
Lisää muuta allastilaa	51	37	12
Lisää tilaa oheisharjoitteluun	54	28	18

Lisätilatarpeesta kysyttiin tarkentava kysymys eli kuinka paljon ja mihin käyttöön lisätilaa tarvittaisiin. Alla on otteita vastauksista.

Lisää ratavaroja

- Kurssitoimintaa voisi aloittaa, jos olisi lisää ratavaroja
- Jonossa 40 nuorta
- noin 8 ratatuntia/vko, kilpa-/harrasteuintivalmennus
- vähintään 3 x 3 rataa viikossa, jotta kilpa- uinnin minimiharjoitusmäärät saisi täytettyä ja 3h x 2 rataa kurssitoimintaan
- 6h ratatila ilta-aikaan, jotta valmentajat pääsevät hallille valmentamaan
- 20 h/vko Huippu-uinti
- 50h /vko: Harrasteuinti, vammauinti, kilpauinti
- Ryhmien suuren koon vuoksi, jottei rata olisi niin täynnä, pienet lapset ovat altaassa yleensä noin klo 9 illalla
- Seura ollut harrastelijauimareiden ryhmissä täynnä jo vuosia. Uuden uimahallin myötä toiveissa on saada enemmän harjoitusaikoja.
- 30 h/viikko kilpauintiin ja tekniikkakouluihin
- Kurssitoimintaan lasten allasta ja 25 metrin allasta valmennusryhmille
- Aikuisten terveysliikunta
- Vesitaituri, Vesiralli- ja Juniorlife Saver- toimintaan 25 metrin allastilaa

Lisää muuta allastilaa

- Vesipeuhulatoimintaan
- 10 h/vko Uimakoulutoiminta, niin lapset kuin aikuiset
- Jatkouimakouluihin, jumppaan
- Koulutus- ja leiritoimintaan, kisajärjestelyihin n. 24 h vuodessa
- Vesirallitoiminnan tai vastaavan toiminnan pyörittämisestä on haaveiltu viikolla/iltaisin tapahtuvilla vuoroilla, mutta nykyvuoroilla ja tilankäytöllä tuo on mahdotonta
- Kurssitoiminnan lisäämiseen, uimahyppyjen parantamiseen, puuttuvien lajien lisäämiseen

- Lasten uimakoulu- ja kurssitoimintaan, n. 10 tuntia viikossa
- Muutama tunti hyppääjille ja vesipallolle
- 30 h/viikko uimakoulutoimintaan

Lisää tilaa oheisharjoitteluun

- liikuntasali / kuntosali 6-8h/vko
- Uimahallille oheistiloja kuivaharjoittelua varten
- 5h arkipäiville, jokin jumppasali/tmv. kuivalajien edustajat etusijalla hakiessa ja vuoroja ei riitä arkisin uimaseuroille
- Arkipäivinäkin tarvittaisiin, mutta ei onnistu, koska kuntosalissa on jumppia ja tavallisten asiakkaittenkin täytyy tietysti päästä
- Kuntosali ja liikuntasali tilat niin, että ovat sovitettavissa paremmin uintitreeneiden kanssa
- Sali tai vastaava jossa pystyisi tekemään harjoitteita turvallisesti liukkaan kaakelin sijaan

6.3.2 Kuntien näkemys uimaseurojen lisätilatarpeesta

Kyselyn perusteella suurin osa kunnista kartoittaa säännöllisesti seurojen tilatarpeita. Vastausten mukaan 67 prosenttia kunnista on kartoittanut viimeisen viiden vuoden aikana seurojen tilatarpeet (ratavuorot, oheisharjoittelu, varastotila jne). Viidennes (20%) ei ole vastaavaa työtä tehnyt ja 13 prosenttia ei osannut vastata kysymykseen. Lisäksi kysyttiin kuntien ajatuksia siitä, millaisia lisätilatarpeita uimaseuroilla heidän mielestään on (taulukko 5).

Taulukko 5. Arvio seurojen lisätilatarpeesta.

	Kyllä (%)	Ei (%)	En osaa sanoa (%)
Seura tarvitsee lisää ratavuoroja (n=92)	88	11	1
Lisää muita allastiloja (n=92)	55	36	9
Lisää oheisharjoittelutiloja (n=92)	70	25	5
Lisää muita tiloja (n=88)	44	47	9

6.4 Oheisharjoittelu ja tilojen käyttö

Uimaseurojen toiminnassa tarvitaan uima-altaan lisäksi muitakin tiloja. Näitä tiloja ovat mm. oheisharjoittelutilat ja varastot.

6.4.1 Tilojen käyttö

Uimaseuroilta ja kunnilta kysyttiin heidän näkemyksiään yleisesti tilojen käytöstä koskien oheisharjoittelua, varastotilaa, aukioloaikojen ulkopuolista käyttöä sekä hallin kilpailukäyttöä. Tuloksissa näkyy selvästi se, että uimaseurat kaipaavat toimintaansa lisätiloja ja vastaavasti kunnat näkevät tilanteen olevan melko hyvä tällä hetkellä.

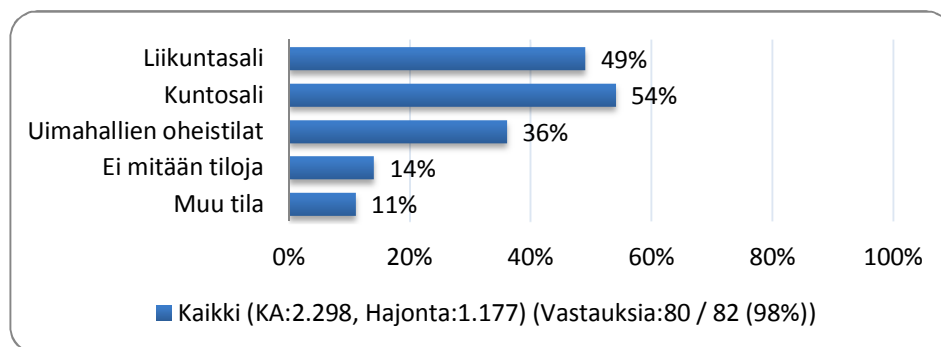
Seurojen vastauksissa korostuvat varastotilan puute sekä lisätarve oheisharjoittelutiloille. Vastaavasti seurat kokevat saavansa uimahallin käyttöönsä kilpailuihin, vaikkakin kilpailuolosuhteissa on parantamisen varaa. Myös yhteistyö uimahallin käytössä aukioloaikojen ulkopuolella näyttää toimivan hyvin suurimmalla osalla (71 % täysin tai melko samaa mieltä). Kuntien näkökulmasta harjoittelu aukioloaikojen ulkopuolella on myös hyvällä mallilla, sillä täysin tai melko samaa mieltä on 83 prosenttia vastanneista.

Taulukko 6. Seurat (n=81)/kunnat (n=93)

	Täysin samaa mieltä (%)	Melko samaa mieltä (%)	En osaa sanoa (%)	Jokseenkin/melko eri mieltä (%)	Täysin eri mieltä (%)
Seuralla on käytössään riittävästi oheisharjoittelutiloja	11/24	33/40	5/15	28/18	22/3
Seuralla on käytössään riittävästi varastotilaa uimahallilla	14/25	27/34	3/13	40/23	17/5
Seuralla on mahdollisuus käyttää uimahallia aukioloaikojen ulkopuolella	41/67	30/16	0/2	15/10	15/5
Seura saa uimahallin käyttöönsä kilpailuja varten	52/73	30/20	10/5	6/0	3/1
Uimahallilla on hyvät kilpailuolosuhteet ja -välineet	14/28	30/33	10/10	31/25	16/4

6.4.2 Seurojen käytössä olevat oheisharjoittelutilat

Oheisharjoittelun tarve on lisääntynyt viime vuosina kaikkien ikäryhmien toiminnassa. Eniten uimaseurojen oheisharjoittelua tehdään kuntosaleilla (54%), liikuntasaleissa (49%) sekä uimahallien käytävillä ja oheistiloissa (36%).

Kuvio 5. Seurojen käytössä olevat oheisharjoittelutilat (n=80).

Oheisharjoittelutiloja on käytössä seuraavasti (n=81):

- 1 h/vko: 28 seuraa (34%)
- 2 h/vko: 13 seuraa (16%)
- 3 h/vko: 9 seuraa (11%)
- 4 h/vko: 3 seuraa (4%)
- 5 h/vko: 4 seuraa (5%)
- 6 h/vko: 8 seuraa (10%)
- 7-8 h/vko: 3 seuraa (4%)
- 9-10 h/vko: 4 seuraa (5%)
- 11-15 h/vko: 7 seuraa (9%)
- 16h ja yli: 2 seuraa (2%)

Lisäksi kysyttiin pääsevätkö kilpauimarit harjoittelemaan seuran harjoituskortilla yleisuintiaikana myönnettyjen harjoitusaikojen ulkopuolella. Vastausten perusteella vain noin kolmannessa seuroista on mahdollisuus tähän, kun taas vastanneiden kuntien mukaan yli puolella on pääsy harjoittelemaan myös myönnettyjen vuorojen ulkopuolella.

Taulukko 7. Harjoitusaikojen ulkopuolinen harjoittelu seuran harjoituskortilla.

	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=93) (%)
Kyllä	28	53
Ei	68	44
En osaa sanoa	4	3

7 Kilpailuolosuhteet

Vuonna 2013 uimaseurat järjestivät yhteensä 272 lyhyen radan (25m) ja 57 pitkän radan (50m) kilpailua. Startteja kilpailuissa oli kaikkiaan 121 542. Kilpailulisenssejä oli kaikissa lajeissa kaudella 2013-2014 yhteensä 6714, joista uinnin lisenssimäärä oli 5627.

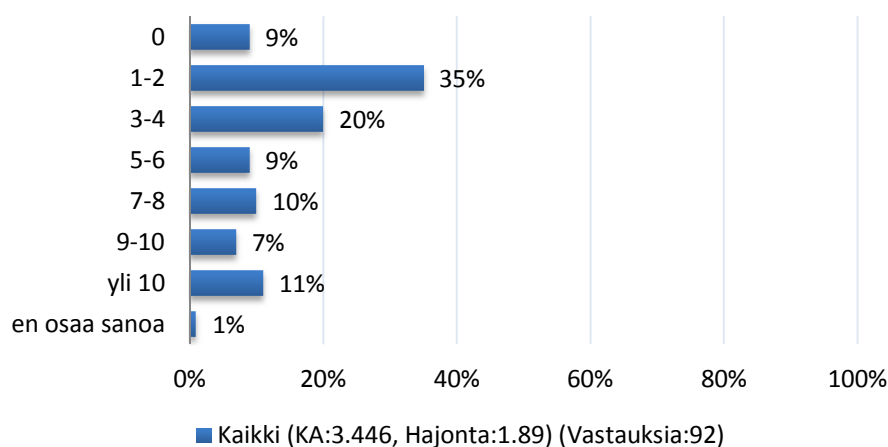
7.1 Uimaseurojen järjestämien kilpailujen määrä

Noin 40 prosenttia seuroista järjestää yhden kilpailun ja neljännes järjestää kaksi kilpailua vuodessa. Suurimmat seurat järjestävät jopa 40 kilpailua vuodessa, joka sisältää paljon myös seuran sisäisiä kilpailuja.

Taulukko 8. Seurojen järjestämien kilpailujen lukumäärä vuodessa (n=81).

Kilpailujen lukumäärä	Seurojen lukumäärä	%
1	32	40
2	20	25
3	5	6
4	2	2,5
5	6	7
6	4	5
7	0	0
8	9	11
9	1	1
10	0	0
11-15	0	0
yli 16 (max 40)	2	2,5

Kunnat ovat hyvin perillä seurojen kilpailutoiminnasta, sillä vastanneista 90 prosentin mukaan seurat järjestävät uintikilpailuja. Kymmenen prosenttia vastasi, ettei uimahallissa toimiva seura järjestä kilpailuja. Vastaajia pyydettiin arvioimaan oman paikkakuntansa seurojen järjestämien kilpailujen lukumäärä.

Kuvio 6. Kuntien arvio seuran/seurojen järjestämien kilpailujen lukumääristä.

7.2 Kilpailuolosuhteiden kehittäminen

Uintikilpailujen järjestäminen vaatii uimahallilta tiettyjä ominaisuuksia niin altaan kuin kilpailuvälineistönkin suhteen. Tällä kyselyllä haluttiin selvittää millainen tilanne on tällä hetkellä uimaseuroilla paikallisissa uimahalleissa kilpailuvälineistön osalta. Lisäksi haluttiin selvittää millaisia toimenpiteitä tulisi tehdä kilpailutoiminnan kehittämiseksi.

7.2.1 Kilpailuvälineiden hankinta

Seurojen vastausten perusteella on hyvin erilaisia tapoja kilpailuvälineistön hankintaan: yli kolmannes (36%) seuroista joutuu itse ostamaan tarvittavat kilpailuvälineet, noin neljänneksellä (26%) kunta ostaa tarvittavat välineet ja 21 prosenttia vastanneista hankkii kilpailuvälineistön yhteistyössä. Kuntien näkemykset erosivat hieman seurojen vastauksista, sillä 44 prosentin mielestä kunta vastaa uimahallin kilpailuvälineistön hankinnasta ja vain joka viidennen mukaan seuran vastuulla on kilpailuvälineistön hankinta.

Taulukko 9. Kuka vastaa uimahallin kilpailuvälineiden (ajanottolaitteet jne) hankinnasta?

	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=92) (%)
Kunta	26	44
Uimaseura	36	20
Yhdessä kunta ja uimaseura	21	27
Muu taho	4	2
En osaa sanoa	14	8

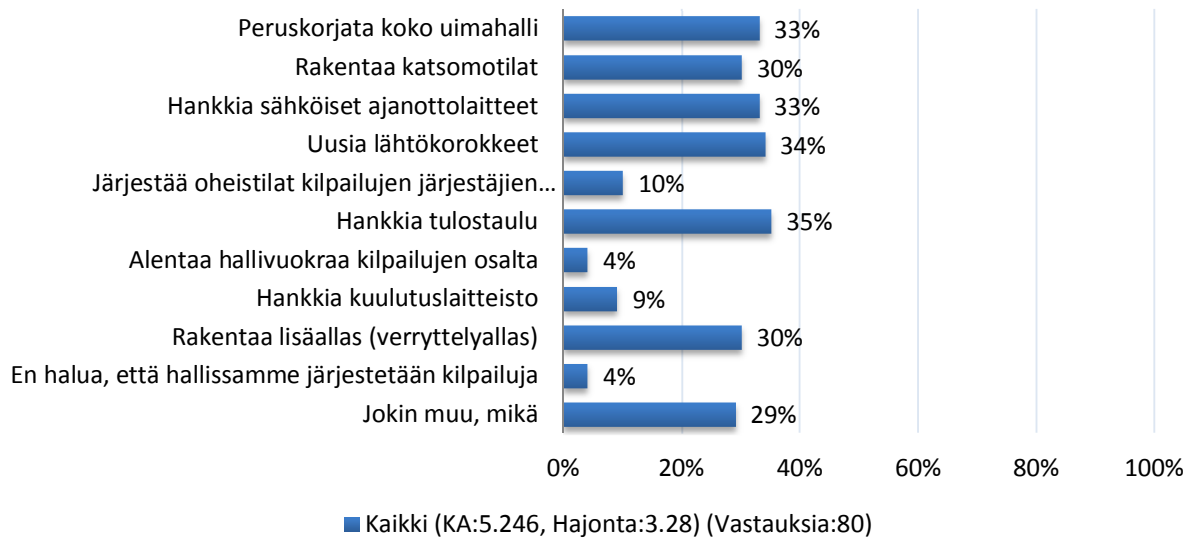
7.2.2 Uimahallin kehittäminen kilpailuolosuhteiden näkökulmasta

Uimaseuroilta kysyttiin avoimella kysymyksellä hallien kilpailuolosuhteiden kehittämisestä. Vastaukset luokiteltiin, jonka perusteella kysymys aseteltiin uimahallihenkilökunnalle ja liikuntaviranomaisille.

Eniten haasteita asetti uimaseurojen näkökulmasta yleisesti uimahallin sopimattomuus kilpailutoimintaan rakenteellisesti: uimahallin huono kunto, peruskorjauksen ja laajennuksen tarve sekä riittämättömät katsomotilat. Useamman seuran toiveena oli saada kuntaan 50 metrin allas. Muita realistisempia ja usein mainittuja kehittämiskohteita olivat mm. tulostaulun hankinta, lähtökorokkeiden uusiminen ja sähköisen ajanottolaitteiston hankinta.

Kuntien vastauksissa (kuviot 7) nousee esille sekä kilpailuvälineistön hankkiminen että rakenteelliset ratkaisut. Kolmannes vastanneista ilmoitti kehittämiskohteiksi juuri tulostaulun ja sähköisen ajanoton hankinnan sekä lähtökorokkeiden uusimisen. Lisäksi lähes kolmannes oli sitä mieltä, että kilpailutoiminnan kehittämiseksi tulisi halli peruskorjata tai laajentaa. Myös katsomotilojen rakentaminen koettiin kilpailutoiminnan kannalta oleelliseksi.

Kuvio 7. Kuntien vastaukset uimahallien uudistamisesta ja kehittämisestä kilpailuolosuhteiden näkökulmasta. (n=80)

Uimaseurojen vastauksista poimittuja:

“Seura ei pysty järjestämään kilpailuja joissa olisi käytössä automaattinen ajanotto. Altaiden päissä on suuttimet, jotka tulevat 2-4cm ulos päädystä, joten ajanottopaneelien asettaminen päätyihin on mahdotonta. Hallissa ei ole tarpeeksi katsomotilaa isompien kilpailujen järjestämiseen.”

“Uimahallimme on kylpylämäinen; lämpötila on todella korkea, siis liiankin kuuma. Katsomotiloja meillä ei ole käytännöllisesti katsoen lainkaan, eikä vaatteet päällä ole oikein kunnollista käyntiä allastiloihin. Minkäänlaista toimivaa ajanoton näyttötaulua meillä ei ole. Myöskin kisatoimiston ja ajanottopöydän järjestäminen allastiloihin ei ole sujuvaa, koska sopivaa tilaa ei oikeastaan ole.”

“Melko pieniä investointeja olisi hankkia ajanottolaitteet, uusia hävyttömän huonoon kuntoon joutuneet starttipallit (lähes vaarallisen huonokuntoiset), uusia kuulutusjärjestelmä toimivaksi ja luotettavaksi joka kuuluisi myös kilpailujen hälinässä. Ja jos ihan unelmoimaan alkaisi niin katsomotilaa uimahalliin (olematon tällä hetkellä) ja verryttelyyn sopiva allaskin voisi olla hieman isompi.”

“Kokonaan uusi halli! Pieni halli ei juurikaan sovellu kilpailujen järjestämiseen. Pikkukisoja pystyy järjestämään, mutta neljällä radalla ei juhlita, eikä katsomotilojakaan ole kunnollisia.”

“Halli on aikanaan rakennettu enemmän 'viihdekylpyläksi' kuin kilpauintia varten.”

“Alentaa hallivuokraa kohtuulliselle tasolle.”

“Jokainen starttipalli tulisi olla samanlainen. Nyt kaksi Omegan starttipallia ja 3 kivilaattaa.”

“Kilpailuiden aikana halli vain kilpailijoiden käyttöön.”

“Hankinnoissa yhteistyö kaupungin kanssa.”

“Uusi halli, jossa kaikki on nyt suunnilleen hyvin. Ainoa ongelma on ollut kilpailuissa kuulutus, joka on pitänyt hoitaa uimahallin valvojen kopista, koska tähän kuulutustarkoitukseen tehdystä tilasta ei ole

ollut mahdollista kuuluttaa puutteellisten laitteiden takia. Odottelemme että kunta saisi asian kuntoon. Luvattu on.”

“Uimahallille on tulossa laajennus, kaikki tilat uusitaan, myös tulee 8 ratainen (25 m) uusi allas. Ajanottolaitteet kisoja varten, nyt seura vuokraa ajanottolaitteet kisoihin.”

Uimahallihenkilökunta ja kunnan liikuntaviranomaiset antoivat muuna vaihtoehtona (29%) seuraavia kehittämisehdotuksia:

“Radat ovat liian kapeat kilpailuiden järjestämiseen”

“Tulostaulun hankinta videotauluna, joka hyödynnettävissä kilpailujen ulkopuolella hallin tiedottamisessa ja markkinoinnissa.”

“Kyseessä vanha peruskorjattu halli, jossa seinät rajoittavat hallin kehittämistä. Hallia pitäisi laajentaa mikäli puhutaan todellisesta olosuhteiden parantamisesta.”

“Kisahallimme on peruskorjauksen alla ja varusteet tulevat olemaan huippuluokkaa.”

“Peruskorjaus ei riitä vaan kokonaan uusi - nyt vain 4 rataa.”

“Kyllähän 50m allas olis "Amerikka"...”

“Halli suunniteltu viihdeuimalaksi, siksi kilpailuolosuhteet jääneet taka-alalle lähtökohtaisesti.”

8 Seurojen maksamat tilavuokrat ja muut maksut

Viime vuosien aikana tiukassa taloustilanteessa kunnat ovat joutuneet kiristämään myös seurojen tukipolitiikkaa. Uimahallien käyttökulut ovat korkeat ja siksi myös useat uimaseurat ovat suurien haasteiden edessä nousevien tilavuokrien takia. Tällä kyselyllä haluttiin selvittää miten erilaisessa tilanteessa uimaseurat ovat eri puolilla Suomea. Yhteenvetona vastausten perusteella voidaan todeta, että jokaisessa kunnassa toimitaan omien käytäntöjen mukaisesti eikä täysin yhdenmukaista linjaa ole mahdollista luoda huomioiden esimerkiksi uimahallien erilaiset omistajaratkaisut.

Yleisesti liikuntapolitiikassa on tavoitteena mahdollistaa edullinen harrastusmahdollisuus kaikille lapsille ja nuorille ja siten liikuntajärjestöt yhdessä edistävät liikuntapaikkojen maksuttomuutta alle 19-vuotiaille. Tätä linjaa halutaan tulevaisuudessa vahvistaa, jotta seurojen toimintaedellytykset voidaan turvata.

8.1 Uimaseurojen rata- ja allasvuorojen maksullisuus

Vastausten perusteella uimaseuroista vain 22 prosenttia saa käyttöönsä kaikki rata- ja allasvuorot maksutta. Vastaavasti 40 prosenttia maksaa kaikista käyttämistään rata- ja allasvuoroista ja 13 prosentilla lasten ja nuorten vuorot ovat maksuttomia.

Kuvio 8. Maksaako seura rata- ja muista allasvuoroista?

Muita vaihtoehtoja oli neljänneksellä vastanneista ja niitä olivat esimerkiksi:

“Ratavuorot ovat ilmaisia lapsille ja aikuisille, mutta kursseille opetusallasaika maksaa.”

“Rata varattu, ei ratamaksua vaan uimari maksaa joka kerta pääsymaksun a 6 euroa uintikerta.”

“Hallin sulkemisajan jälkeiset vuorot sekä terapia-allas ovat maksullisia.”

“Jokainen kilpauimari maksaa henkilökohtaisesti 131-165€ uintikaudesta hallinkäyttömaksua, jolla saa käyttää rata-aikaa niin paljon kuin haluaa.”

“Kyllä, mutta ei maksua aukiolon ulkopuolella. Uintileiristä erillinen maksu, vaikka olisi omilla ratavuoroilla.”

“Ratatila kilpauimareille on ilmainen, mutta vesiralli ja vesipeuhula maksaa hallivuokraa. Perusteluiksi on sanottu se, että nämä ovat hallin sulkemisajan jälkeen.”

“Kilpauimarit maksavat itse harjoituskortin, seura ei maksa niistä vuoroista erikseen. Muista vuoroista maksetaan.”

“Viikonlopun harjoitteluvuorot, jotka sijoittuvat iltaan ovat maksullisia.”

Kuntien vastauksien (n=93) mukaan 47 prosenttia uimaseuroista maksaa kaikista rata- ja allasvuoroista. Vastanneiden kunnissa 15 prosentissa ei laskuteta lainkaan rata- ja allasvuoroista. Viidenneksellä (20%) lasten ja nuorten vuorot ovat maksuttomia. Muita vaihtoehtoja oli 17 prosentilla ja niitä olivat mm:

“Pääsääntöisesti talvikaudella maksuttomia ja kesäkaudella maksullisia.”

“Kilpauintiin tarkoitetuista käyttövuoroista ei makseta ollenkaan.”

“Tulosrajan alittaneet saavat kortin, muut maksavat harjoitusvuorolla sisäänpääsyn.”

“Ei ratamaksuja kilpauintiharjoittelusta, mutta allasvuokra yhdeltä illalta, kun koko halli on aukioloaikojen ulkopuolella varattu kokonaisuudessaan seuran käyttöön.”

“Maksaa vain aukioloajan ulkopuolisista vuoroista ja terapia-altaasta.”

“Kausimaksu /uimari”

“Osa vuoroista on ilmaisia, osasta menee maksu.”

“Viime vuonna vuorot oli maksullisia, täksi vuodeksi on ehdotettu että lasten ja nuorten harjoitteluun käytettävät tilat olisi ilmaisia.”

“Kilpauintiryhmillä harjoituskortit, näissä ratavuoromaksu / tekniikkaryhmät ja uimakoulut normaalit sisäänpääsymaksut joten allastilat maksutta.”

Kyselyssä tiedusteltiin myös joutuvatko harrastajat maksamaan erillisen pääsymaksun seuran maksaman allasvuokran lisäksi. Vastanneiden mukaan 65 prosenttia ei joudu maksamaan erillistä pääsymaksua, mutta noin kolmannes joutuu. Samaa tiedusteltiin kunnilta hieman tarkennetulla kysymyksellä. Heidän vastauksensa (n=93) mukaan 55 prosenttia ei maksa erikseen pääsymaksua, mutta 39 prosenttia maksaa. Seitsemän prosenttia ei osannut vastata kysymykseen.

8.1.1 Ratavuorojen maksut

Uimahallien rata- ja allasvuorojen hinnoittelu on jokaisessa kunnassa erilaista. Tällä kyselyllä haluttiin saada käsitys siitä hintahaitarista, jonka seurat joutuvat eri paikkakunnilla maksamaan vuoroista. Aiemman kysymyksen mukaan 22 prosenttia ei maksa lainkaan ratavuoroista ja 13 prosentilla kaikki lasten ja nuorten vuorot ovat maksuttomia. Seuroja pyydettiin kirjaamaan eri hallien ja ajankohtien hintahaitari halvimmasta kalleimpaan (n=81). Maksullisten ratavuorojen hintahaitari oli 1 €/rata/h-120 €/rata/h. Tässä muutama esimerkki ratavuoromaksujen hintahaitarista:

- 13 €/rata/tunti
- 10 €/45 min. + pääsymaksu = 2,5 €/krt /alle 16v uimari
- n. 3 €/hlö/tunti
- 36 € tunti paikkakuntalaiset, 48€ tunti ulkopaikkakuntalaiset
- n. 1 euro/käynti/uimari
- 120 € / vuosi
- 0-63 €/h/rata
- 42 €/lapsi/vuosi
- 23 € = 1 krt vkossa harjoittelevat/kausi/hlö (v. 2014), 2-3- krt/vko =34,50 €/kausirannekemaksu, 4-5 krt/vko = 46 €/kausi/hlö ja 6-10 krt/vko = 57 €/kausi/hlö

8.1.2 Muiden altaiden maksut

Muiden altaiden käyttömaksut vaihtelivat myös suuresti. Hintahaitari tunnilta oli 1 - 120 euroa. Esimerkkejä maksuista:

- 7,5-22 €/tunti
- 50-90 €/h
- n. 20 €/h, hallin aukioloaikojen ulkopuolella
- käyttömaksut hallin aukioloajan ulkopuolella: 70€/h iso allas, 54€/h terapia-allas, 18€/h lastenallas
- vesivoimisteluallas 33€/h, hyppyalas 76€, lastenallas vauvauinnille 80,50€
- 1€-12€/h
- 1€ / uimari
- seuravuoron jäsenhinta 1 x viikossa: 2e/5e

8.1.3 Oheistilojen maksut

Oheistilojen käyttömaksut vaihtelivat 2 eurosta aina 120 euroon. Oheistilojen maksuissa on myös käytössä kausimaksuja tai normaaleja kunnan kuntosalimaksuja. Tässä esimerkkejä oheistilojen maksuista:

- Käyttäjäkohtainen:2,8-5,7 €
- 20 €/h
- n. 3 € krt
- 5-20 €
- 40 €/hlö/vuosi
- Kuntosalin jumppapuoli 7 €/h
- 20 vuotta täyttäneille 9 - 15 €/tunti
- tilavuokra n. 80 € kausi
- 1,10€/jokainen uimari
- kokoushuoneen käytöstä 15,50/h

8.1.4 Kilpailujen maksut

Kilpailujen järjestäminen on oleellinen osa kilpauintia toteuttaville seuroille. Kilpailuja järjestetään niin seuran sisäisesti, alueellisesti kuin valtakunnallisestikin. Kyselyn avulla haluttiin selvittää paljonko seurat joutuvat maksamaan järjestämistään kilpailuista hallivuokraa. Kuten muissakin taksakysymyksissä, oli vaihtelu maksuissa suuri riippuen kunnasta ja sen toimintapolitiikasta. Kirjattu hintahaitari ei välttämättä anna kuvaa siitä kuinka laajasta kilpailusta on kysymys. Joskus kilpailut ovat yhden päivän mittaisia ja vastaavasti SM-kilpailut kestävät vähintään viisi päivää. Tässä esimerkkejä maksuista:

- 50-100e/tunti	- koko halli 76,50€/h
- ensimmäiset 3 tuntia / 225 €, seuraavat tunnit 65 e / tunti	- 0 €
- 600 €/päivä	- 1000-2000€
- 130€/h, hallin suljettua 45€/h	- 45-130€/h
- 6 €/h	- 100-500/h
- 100-400€ riippuen kilpailuista	- 2500-8000 €
- 1500 - 3000 € riippuen ajankohdasta	- 1,10€/uimari
- 40 €/h per allas	- 600-1200 €
- 110 € per kilpailu	- Kansalliset kisat hallivuokra viikonlopusta 1200,00 €
- 925€ /päivä	- 0-2200 €
- 720€ max 4h, 1800€ koko päivä	- sovitaan erikseen
- 9-36 €/h	- 250 € / h

8.2 Kuntien mielipiteet maksujen nykytasosta

Yleisesti kuultava "seurakentän" mielipide uimahallimaksuista on se, että maksut ovat karkaamassa seurojen ulottumattomiin. Tällä kyselyllä haluttiin tiedustella kuntien liikuntaviranomaisten ja uimahallihenkilökunnan mielipidettä siitä millä tasolla nykyiset maksut heidän mielestään ovat (taulukko 10). Vastausten perusteella ratavuokrat ja muiden allatilojen vuokrat sekä oheistilojen maksut koetaan edullisiksi. Kilpailumaksujen osalta on hieman enemmän vaihtelua eikä viidennes vastaajista osaa arvioida niiden tasoa.

Taulukko 10. Mielipiteet uimaseurojen maksujen suuruudesta (n=93).

	Ratavuokrat (%)	Muut allatilat (%)	Oheistilat (%)	Kilpailumaksut (%)
Edulliset	58	52	63	39
Sopivat	33	36	24	39
Kalliit	0	0	1	2
En osaa sanoa	9	13	12	20

9 Uintiurheilun ja uimaseurojen asema paikkakunnalla

Kunnilta kysyttiin erikseen mielipidettä uintiurheilun ja uimaseuran asemasta omalla paikkakunnallaan verrattuna muihin lajeihin. Uimahalli on kunnassa suuri taloudellinen satsaus ja sen kohteena ovat kaikki kuntalaiset. Uimahallin rooli urheiluseuran harjoituspaikkana on siten erilainen kuin esimerkiksi palloilu- tai jäähallin, jossa pääsääntöisesti liikkuvat vain ne, jotka ovat lajiharrastajia.

Taulukko 11. Mielipiteet uintiurheilun ja uimaseurojen asemasta (n=93).

Väittämä	Täysin samaa mieltä (%)	Melko samaa mieltä (%)	En osaa sanoa (%)	Melko eri mieltä (%)	Täysin eri mieltä (%)
Uintiurheilu on paikkakunnalla arvostettua	31	51	7	12	0
Uintiurheilijoiden tarpeet uimahallin käyttäjinä huomioidaan ja tunnustetaan hyvin	34	58	3	4	0
Uimaseuralla on haastavaa toteuttaa toimintaansa, koska uimahallin käyttö on kunnassa niin laajaa	34	38	5	17	5
Muiden lajien olosuhtetilanne on parempi	2	15	22	42	19
Uimaseuraan olisi tulossa lisää harrastajia, jos tilaa olisi enemmän käytössä	18	32	31	15	3
Uimaseuralla on nykyisin käytössään laadukkaat ja riittävät tilat	25	48	7	20	0
Uintiurheilun olosuhteet vaativat paljon kehittämistyötä paikkakunnalla	9	27	17	41	7

Vastausten perusteella kuntien edustajat näkevät uintiurheilun ja uimaseurojen aseman melko hyvänä, sillä 82 prosentin mielestä uintiurheilu on paikkakunnalla arvostettua (31% täysin samaa mieltä, 51% melko samaa mieltä). Myös uintiurheilijoiden tarpeet uimahallin käyttäjinä otetaan hyvin huomioon kunnan edustajien mukaan. Verrattuna muihin lajeihin uinnin olosuhteet koetaan olevan yhdenmukaisia, sillä väittämän ”Muiden lajien olosuhdetilanne on parempi” kanssa täysin eri mieltä tai melko eri mieltä oli noin kaksi kolmasosaa. Kuntien edustajat eivät myöskään yksiselitteisesti ole sitä mieltä, että uimaseuraan tulisi uusia harrastajia jos seuralla olisi käytössään enemmän tilaa. Taulukossa 11 on luettavissa tarkemmat prosenttiosuudet väittämiin.

10 Yhteistyö

Kyselyn tärkeimpänä tavoitteena oli kartoittaa niitä asioita, jotka toimivat paikallistasolla hyvin ja mitkä taas aiheuttavat haasteita. Kysymyksissä selvitettiin uimaseuran yhteistyötä uimahallihenkilökunnan, kunnan liikuntaviranomaisten sekä muiden uimahallin käyttäjien kanssa. Vastauksissa on tiivistetty yleiset linjaukset vastauksista.

10.1 Yhteistyö uimahallihenkilökunnan kanssa – uimaseurojen näkemys

Uimaseurojen vastauksissa sekä hyvin toimivissa asioissa että haasteissa ilmeentyvät osittain samat asiat. Hyvin toimivina asioina nostettiin erityisesti joustavuus tilojen käytössä, uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, hyvä kommunikaatio henkilökunnan kanssa, avoin tiedottaminen sekä molemminpuolinen luottamus. Vastaavasti haasteina koettiin erityisesti tilan puute ja ahtaus, hygienia-asiat, henkilökunnan suhtautuminen seuratoimijoihin ja uimareihin sekä erilaiset näkemykset hallijohdon kanssa. Haasteena nostettiin myös hallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, sillä osalla seuroista ei ole mahdollisuutta käyttää hallia sen ollessa suljettuna.

10.1.1 Hyvin toimivat asiat

- Tilojen käyttö: joustoa ratamäärissä, oheisharjoittelu, harjoittelurauha, poikkeavista harjoitusajoista sopiminen, hallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, joustavuus altaan käyttöajoissa esim. loma-aikoina, käyttömahdollisuus leirien tai muiden tapahtumien yhteydessä, kilpauimareiden huomiointi, varusteiden säilöminen huomioidaan, uimahallin muiden tilojen joustava käyttö, puku- ja ryhmätilojen käytöstä sopiminen, kilpailujen järjestäminen heti kysyttäessä mahdollista
- Yhteistyö: hallipäällikkö, sisäänpääsy, siivous, uimavalvojat, laitoshmiehet, liikuntaneuvojat, annetaan apua puolin ja toisin, yhteistyö henkilökunnan ja valmentajien kesken, valvojat: uimareiden käyttäytymisen seuranta
- Keskusteluuyhteys ja tiedottaminen: Suhteet ovat hyvät, toiminta joustavaa ja muutokset tapahtuvat sujuvasti, asiallinen ja avoin kommunikointi, palveluallttius, hyvä yhteishenki, mukava ilmapiiri, sovitut asiat pitävät ja mahdollisuus vaikuttaa, seuraa kuunnellaan, molemminpuolinen tiedottaminen, tiedotus poikkeustilanteista

10.1.2 Haasteet

- Tilojen käyttö: aukioloajat, aikataulumuutokset, ratatilojen ja opetusaltaiden käytöstä sopiminen, radoilla muita käyttäjiä, tilan puute ja ahtaus, eri toimijoiden intressien yhteensovittaminen, koulujen uimakoulut, tapahtumat, uimahallin huolto ja kesäseisokkityöt, hygienia-asiat, turvallisuus, hallin saaminen käyttöön aukioloaikojen ulkopuolella, joustamattomuus, ryhmätoimintojen sovittaminen seuran ja uimahallin omien ryhmien kesken, uimahallin omien teemailtojen sovittaminen, yhteisten opetusvälineiden käytön päällekkäisyys
- Yhteistyö ja tiedottaminen: tieto ei kulkeudu liikuntatoimelta hallihenkilökunnalle, henkilökunnan ailahtelevaisuus ja erilaiset käytännöt, yllättävät muutokset ja niistä tiedottaminen, kurssiasiakkaiden kanssa toimiminen, joustavuus ratavarauksissa, laitosmies tarvittaisiin useammin hallille, yhteistyö uimavalvojien kanssa riippuu henkilön suhtautumisesta uimaseuraan, kassahenkilökunta työkeää, luottamuksen puute, erittäin vähän yhteistyötä, hallinjohtajan kanssa erilaiset näkemykset
- Talous: maksava asiakas menee aina edelle ja seura joutuu joustamaan, vuorojen/hintojen sopiminen joskus hankalaa, maksujen joustamattomuus

10.2 Yhteistyö liikuntaviranomaisten kanssa – uimaseurojen näkemys

Hyvässä yhteistyössä liikuntaviranomaisten kanssa nostettiin esille useasti mahdollisuus vaikuttaa ratavuoroihin, mahdollisuus järjestää kilpailuja, uimakoulu yhteistyö, kunnan taloudellinen avustus sekä hyvä keskusteluyhteys ja avoin tiedottaminen. Useampi seura korosti myös sitä, että hyvä yhteistyö vaatii seuratoiminnan ja lajien ymmärrystä ja arvostusta. Haasteina taas nähtiin eriarvoisuus lajien kesken, tilavuorojen jakoperusteiden epäselvyydet, uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, liika byrokratia sekä hallivarustuksen ja uimahallin huono kunto.

10.2.1 Hyvin toimivat asiat

Tilojen käyttö: kilpailuista, erityisjärjestelyistä, rata-ajoista ja uimakouluista sopiminen, hallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, ratavuoroihin vaikuttaminen, vapaakorttien saanti, lasten ja nuorten harrastaminen on asetettu ensisijaiseksi vuorojen jaossa, kilpailujen järjestäminen, muuttuvien tilanteiden ymmärtäminen

- Toiminta: uimakoulu yhteistyö, joustavuus tapahtumien järjestämisessä, koulutusten järjestäminen, yhteisten tapahtumien järjestäminen mm. koulujen väliset uintikisat
- Keskusteluyhteys ja tiedottaminen: avoin keskusteluyhteys, hyvät suhteet liikuntatoimeen, säännölliset tapaamiset, helppo kontaktoida, ystävällinen henkilökunta, tunnetaan toimijat, tiedotus ja avoimuus tulevista muutoksista
- Yhteistyö: molemminpuolinen joustavuus, ymmärrys seuran toimintaa ja lajia kohtaan, seurojen yhteyshenkilö, seuran rooli nähdään tärkeänä yhteistyökumppanina, arvostus vapaaehtoistoimintaa kohtaan, suunnitelmallisuus
- Talous: kunnan avustus, menestyvien uimareiden taloudellinen tukeminen

10.2.2 Haasteet

- Tilojen käyttö: pyhäpäiväkäyttö, ratavuorojen jakamisen epäselvyydet, tilojen puute, kesäharjoitusajat, ratavuorojen peruuttaminen hankalaa, myöhäinen tieto saatavista ratatiloista, uimahallin käyttö aukioloaikojen ulkopuolella, kuivatilojen järjestäminen, varausjärjestelmä ei palvele uimaseuran tarpeita, vesijuoksijoiden suhteettoman suuri ratatila
- Talous: eriarvoisuus muiden lajien kanssa, avustusten jakoperusteet, työntekijöiden lomautukset/halli kiinni, hinnoittelu, sisäänpääsymaksut, pienentyneet tuet, kovat kilpailujen aikaiset hallivuokrat, leirien kustannukset, hallin johtajan tulospaineet, kaupungin säästösuunnitelmat, laskutuksen ongelmat, kuntosalin käyttö ei sisälly hallivuokraan
- Yhteistyö ja tiedottaminen: uudistukset haasteellisia toteuttaa, tiedottaminen puutteellista, investoinnit ja korjaukset venyvät/eivät toteudu, lupaukset ei pidä, liika byrokratia, päätöksenteon avoimuus ja seuran kuuleminen, johdon asenne, enemmän tietoa mahdollisuuksista yhteistyöhön, ei oteta huomioon lajin kauden aikatauluja vaan mennään massalajien ehdoilla
- Hallivarustus: uimahallin huono kunto, uimahallin varustuksen parantaminen (mm. lähtökorokkeiden uusiminen, videotaulun hankinta), olosuhteiden parantaminen asioissa, jotka vaatisivat suurempaa taloudellista panostusta

10.3 Yhteistyö uimaseuran kanssa – kuntien näkemys

Kuntien näkökulmasta hyvin toimivia asioita seurojen kanssa ovat mm. vuoropolitiikka, toimiva hallin aukioloaikojen ulkopuolinen käyttö sekä yhteistyö ja yhdessä kehittäminen. Haasteita nähtiin erityisesti järjestyssääntöjen noudattamisessa, ratavuorojen kausivaihtelussa, turvallisuusasioissa, talousasioissa sekä väinpitämättömyydessä hygienia-asioissa. Useampi vastaava myös sanoi haasteita olevan niin henkilökemioissa kuin seurojen keskinäisissä suhteissa.

10.3.1 Hyvin toimivat asiat

- Tilojen käyttö: vuorojaon noudattaminen, poikkeavista ratavuoroista sopiminen, kilpailujen järjestäminen, kurssitoiminta/ uimakoulut, vuoropolitiikka, seurat huomioivat muut hallin käyttäjät hyvin omassa toiminnassaan, hallin aukioloaikojen ulkopuolinen käyttö, seurat jakavat tarjolla olevat rata- /allasvuorot keskenään, tapahtumien järjestäminen, uimareiden käyttäytyminen yleisövuoroilla
- Yhteistyö: sovitut pelisäännöt, tilatarpeiden kartoittaminen, tapahtumat, toimitsijat kilpailuissa, kesän uimakoulut, aktiivisuus kunta/seura, toiminnan/tilojen kehittämistarve, luottamus, seuralta saadaan valvonta-apua, yhteistyö valmentajien kanssa, käytettävyys kunnan tuottamissa palveluissa (valvonta , vauvaintoiminta yms.), yhteistyö uimaopetuksen, uimakoulujen ja harjoitusten järjestämisessä
- Keskusteluyhteys ja tiedottaminen: yhteinen kehittäminen, tiedonkulku, henkilökemiat, joustavuus, tavoitettavuus, yhteisymmärrys rajallisten tilojen käytössä, hallituksen jäsenet motivoituneita, yhteistyö päätoimisen kanssa
- Talous: laskutus ja maksatukset

10.3.2 Haasteet

- Tilojen käyttö: välineistä huolehtiminen, harjoitusajat, järjestyssääntöjen noudattaminen, muiden käyttäjien huomioiminen, käyttövuorojen riittävyys iltapäivisin ja alkuillasta, oheisharjoittelutilojen niukkuus, kisajärjestelyt, ratavuorojen sovittaminen yleisövuorojen sekaan, isojen kurssiryhmien toiminta haastavaa, kesäharjoittelutarve, kausivaihtelu eri aikoina, kilpailuaikataulut, riittämättömät varastotilat, turvallisuus yleisöuintiajan jälkeen tapahtuvissa harjoitusvuoroissa, valmentajien saapuminen ja lähteminen harjoitusvuoron ensimmäisenä ja viimeisenä, myöhäiset ajat lasten vuoroille
- Talous: uimaseuran talous vs. hallimaksut, avustukset, tilojen maksuttomuus, kunnan taloudellinen tilanne, uinnissa olevien välineiden hintavuus hidastaa toiminnan kehittämistä (esim. ajanottolaitteistot)
- Yhteistyö ja tiedottaminen: ryhmien osallistujamäärien raportointi, seuran suhtautuminen liikuntatoimeen huono, jääräpäiset valmentajat, sovitusta pelisäännöistä lipsuminen, seuran yhteyshenkilöiden muuttuminen, valmentajien / uimareiden käyttäytyminen hallissa, tiedottaminen/aina ei hallilla tiedetä mitä seurat ovat sopineet, tilavarausten tekeminen, tiedonkulku, kurssitoiminnasta ilmoittaminen, yksittäisten henkilöiden väliset haasteelliset suhteet, seurojen keskinäiset suhteet huonot
- Hygienia: pesuhuonekäyttäytyminen, yhteistyö siistijöiden kanssa, uintikilpailut ja niiden verryttelyt ja sen jälkeinen peseytyminen
- Hallin ylläpito ja rakentaminen: hallien remontit, lähtökorokkeiden uusiminen, halli rakennettu viihdeumalaksi eikä kilpahalliksi, hallissa vanha kilpailulaitteisto

10.4 Yhteistyö muiden käyttäjien kanssa

Uimaseurat kokevat haasteita muiden käyttäjien kanssa erityisesti tilan puutteen takia, sillä vesijuoksun suosio on kasvanut paljon viimeisten vuosien aikana. Seurat kokevat myös, että muiden käyttäjien tietämättömyys seuratoiminnasta ja sen tavoitteista vaikeuttaa seuran toimintaa ja aiheuttaa turhia jännitteitä muiden uimahallien käyttäjäryhmien kanssa. Haasteena tiedostetaan olevan myös hygienia-asiat.

Muut käyttäjät kokevat seuratoiminnan hankalana etenkin ratatilojen käytön kautta. Ymmärrys kilpauinnin vaatimuksista ei ole riittävällä tasolla uimahallin muiden käyttäjäryhmien keskuudessa. Eniten haasteita aiheuttaa kuitenkin uimareiden käyttäytyminen hallissa sekä huonosti hodettu peseytyminen ja pitkät suihkut.

10.4.1 Uimaseuran näkemys haasteista muiden käyttäjien kanssa

- Tilojen käyttö: tilanpuute, vesijuoksijoiden tarpeettoman suuri allastila, aamuharjoitukset, allastilan sulkeminen kilpailujen takia, erilaisten toimintojen yhteensovittaminen, kilpauimareiden aallot altaassa häiritsevät, seuran välineiden lainaus/varastaminen, kuntouimarit tulevat luvatta seuran ratavuorolle, iso harrastajaryhmä ahtaissa puku- ja suihkutiloissa
- Tietämättömyys seuratoiminnasta: muut käyttäjät eivät ymmärrä seuratoimintaa, arvostuksen puute, eivät ymmärrä uimaseuran tarvetta radoille, eivät ymmärrä lasten ja nuorten liikuntaa ja urheilua, ei ymmärrystä uintikilpailujen merkityksestä paikkakunnalle
- Yhteistyö ja tiedottaminen: eri lajien harrastajien harjoitusajat ja allastilat, päällekkäisyydet ja eri seurojen/toimijoiden toiveet, seurojen erimielisyydet, seurojen keskenäinen kateus, hallin maksavat asiakkaat seuraavat uimareiden edesottamuksia ja valittavat helposti
- Hygienia: uimareiden peseytyminen ja vedenkäyttö

10.4.2 Kuntien näkemys muiden käyttäjien haasteista uimaseuran kanssa

- Tilojen käyttö: ratavuorojen jako, ratatilan käyttö, uimarit eivät pysy varatuilla radoilla, lisävuorojen tarve, ruuhka-aikoina joustaminen ratojen suhteen puolin ja toisin, tilan puute, kilpailujärjestelyt, ruuhka-aikaan ei yleisölle tarpeeksi tilaa, pukutilojen riittävyys, musiikin käyttö vesijumpissa ja taitouinnissa, välineiden käyttö
- Hygienia: Uimareiden peseytyminen ja vedenkäyttö/pesuhuonekäyttäytyminen
- Yhteistyö ja tiedottaminen: molemmiin puolinen joustaminen ratatilan/ uimahallikäyttäytymisen suhteen puuttuu, uimaseurojen ja muiden uimahallin käyttäjien keskinäinen huomioiminen, uimahalliasiakkaiden ja kilpauimareiden tarpeiden yhteen sovittaminen, uimareiden käyttäytyminen hallissa (muiden asiakkaiden huomioiminen ja hallin sääntöjen noudattaminen), tietämättömyys

10.5 Uimaseurojen yhteistyökyky paikkakunnalla

Kunnilta kysyttiin yleisemmin uimaseurojen yhteistyökyvystä paikkakunnalla. Yleisesti väittämien perusteella voidaan sanoa, että uimaseurat koetaan paikkakunnilla aktiivisina ja luotettavina toimijoina. Jopa 94 prosenttia vastanneista koki, että uimaseuran toimijat on helposti lähestyttävissä (52 % täysin samaa mieltä). Eniten eroavaisuuksia vastauksissa oli uimaseurojen osallistumiseen uimahallien omiin tapahtumiin. Verrattuna kyselyn muihin vastauksiin uimareiden ja valmentajien käyttäytymisestä uimahallissa, väittämän mukaan kolme neljäsosaa on sitä mieltä, että uimarit ja valmentajat toimivat esimerkillisesti uimahallissa (54% melko samaa mieltä, 19% täysin samaa mieltä). Taulukossa 12 on tarkempi yhteenveto vastauksista.

Taulukko 12. Uimaseurojen yhteistyökyky (n=93).

	Täysin samaa mieltä (%)	Melko samaa mieltä (%)	En osaa sanoa (%)	Melko eri mieltä (%)	Täysin eri mieltä (%)
Uimaseurat ovat aktiivisia kehittämään yhteistyötä	30	51	7	11	2
Uimaseurat tiedottavat riittävästi liikuntatoimelle/uimahallihenkilökunnalle omasta toiminnastaan	24	54	5	16	1
Uimaseuran urheilijat ja valmentajat ottavat huomioon myös muut hallin käyttäjät	22	61	5	11	1
Uimarit ja valmentajat toimivat esimerkillisesti uimahallissa	19	54	9	18	0
Uimaseuran toimijat ovat helposti lähestyttävissä	52	42	4	1	1
Uimaseurat ovat aktiivisesti mukana hallin eri tapahtumissa	22	37	16	25	1
Uimaseuran toimijat ovat luotettavia yhteistyökumppaneita	41	51	7	2	0

11 Hygieniä uimahallissa

Uimaseurojen ja kuntien yhteistyössä haasteena näyttäytyy uimareiden puutteellinen järjestysääntöjen noudattaminen erityisesti peseytymisen osalta. Tällä kyselyllä haluttiin nostaa aihe esille ja saada tietoa siitä, miten seurat näkevät oman roolinsa hygienian parantamisessa käyttämässään uimahalleissa. Myös uimareiden yleiset hengitystieoireet ovat nousseet pinnalle useassa uimahallissa ja siksi niiden yleisyyttä haluttiin kartoittaa.

11.1 Peseytyminen ja veden laatu

Peseytymisessä nousi aiemmissa kysymyksissä selvästi kaksi eri näkökulmaa. Toisaalta uimareiden koetaan laiminlyövänsä peseytymistä ja toisaalta taas heidän koetaan käyttävän liikaa vettä ottaessaan pitkiä suihkuja harjoitusten jälkeen. Peseytymisen laiminlyöminen vastaavasti vaikuttaa veden laatuun siten, että puhdistusaineita joudutaan käyttämään entistä enemmän, jolloin hengitystieoireet saattavat lisääntyä. Taulukoissa 13-16 on tarkemmat vastaukset asetettuihin väittämiin niin seurojen kuin kuntien osalta.

Taulukko 13. Seuralla on oma ohjeistus peseytymisestä ennen harjoituksia/ vuoron alkua (uimaseurat)/Seuralla on uimahallin muita käyttäjäryhmiä vastaava oma peseytymisohje ennen uima-altaisiin menoa (kunnat).

	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=93) (%)
Täysin samaa mieltä	48	39
Melko samaa mieltä	28	17
En osaa sanoa	4	32
Melko eri mieltä	9	5
Täysin eri mieltä	11	7

Taulukko 14. Valmentajat/ohjaajat seuraavat seuran peseytymisohjeen noudattamista säännöllisesti

	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=93) (%)
Täysin samaa mieltä	27	11
Melko samaa mieltä	44	24
En osaa sanoa	9	25
Melko eri mieltä	11	29
Täysin eri mieltä	9	12

Taulukko 15. Seura tarvitsee lisätietoa veden laatuun vaikuttavista tekijöistä

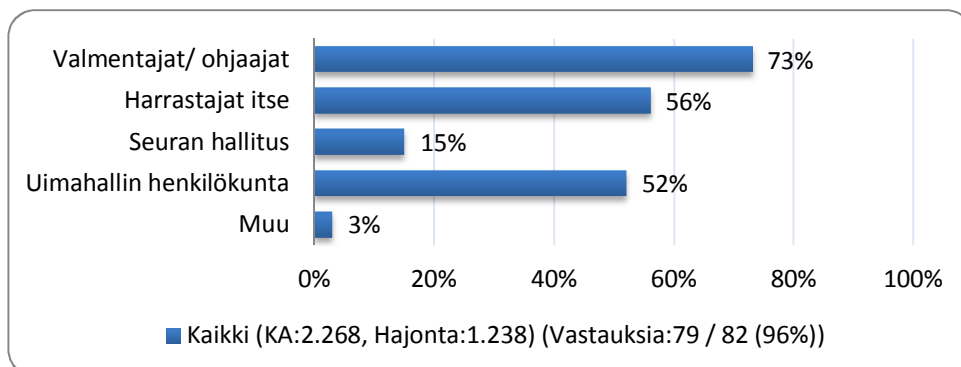
	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=91) (%)
Täysin samaa mieltä	4	11
Melko samaa mieltä	10	21
En osaa sanoa	24	43
Melko eri mieltä	44	17
Täysin eri mieltä	19	9

Taulukko 16. Urheilijoilla on havaittu hengitystieoireita

	Uimaseurat (n=81) (%)	Kunnat (n=91) (%)
Täysin samaa mieltä	10	2
Melko samaa mieltä	25	4
En osaa sanoa	15	71
Melko eri mieltä	22	13
Täysin eri mieltä	28	10

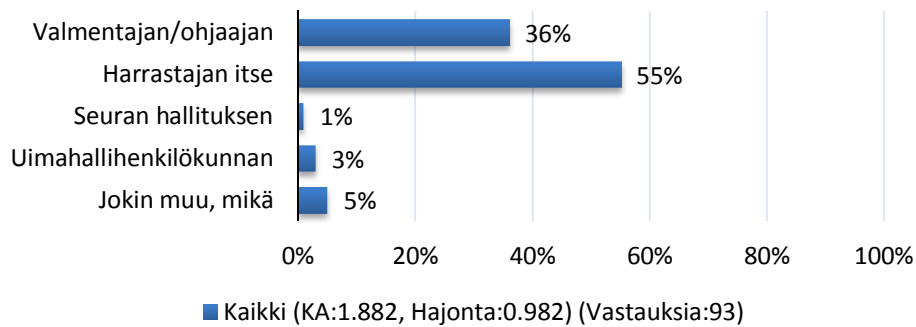
Vastausten perusteella noin 76 prosentilla seuroista on jonkin tasoinen oma hygieniohjeistus. Tulosten perusteella kuitenkin kunnista jopa kolmanneksella ei kuitenkaan ole tietoa seuran hygieniohjeistuksesta. Kuntien vastauksissa nousi esiin myös se, että he kokevat melko usein, että valmentajat ja ohjaajat eivät säännöllisesti seuraa peseytymisohjeiden noudattamista. Vastaavasti seurojen vastausten perusteella 71 prosentilla valmentajat ja ohjaajat seuraavat säännöllisesti peseytymisohjeiden noudattamista. Vastauksissa näkyy myös se, ettei kunnilla ole seurojen hygieniasioista kovin paljon tietoa.

Kyselyllä selvitettiin kenen tulisi olla vastuussa hygieniohjeistuksen käytännön toteutumisesta. Seurat pystyivät antamaan kysymykseen useamman vaihtoehdon ja kunnan edustajat vain yhden vaihtoehdon. Seurojen näkökulmasta (kuvio 9) vastuu on pääasiassa valmentajalla tai ohjaajalla sekä harrastajalla itsellään. Myös uimahallin henkilökunnalle vastuutetaan hygieniohjeistuksen käytännön seuranta.

Kuvio 9. Seura: Kuka vastaa seuran hygieniohjeistuksen toteuttamisesta käytännössä?

Kuntien mukaan (kuvio 10) vastuu hygieniohjeistuksen toteutumisesta tulee olla harrastajalla itsellään. Toisena vastuutahona nähtiin ohjaajat ja valmentajat. Muina vaihtoehtoina korostettiin yhteistyötä kaikkien toimijoiden kesken hygieniohjeistuksen toteuttamisessa.

Kuvio 10. Kunta: Kenen tulisi olla vastuussa peseytymisohjeen toteuttamisesta käytännössä?

11.2 Toimenpide-ehdotuksia hygienian parantamiseksi

Vastausten perusteella uimahallin hygienia-asiat hiertävät usein yhteistyötä niin hallihenkilökunnan kuin muiden käyttäjienkin kesken. Kyselyssä kartoitettiin ajatuksia siitä, miten seura voisi parantaa omaa toimintaansa hygienia-asioissa.

11.2.1 Uimaseurojen ehdotuksia hygienian parantamiseksi

Kehittämideoita saatiin 63:lta seuralta. Eniten kehittämisajatuksia annettiin valistuksen, valvonnan, tiedottamisen ja koulutuksen lisäämiseksi. Seurat nostivat esiin myös hygienia-asioiden paremman huomioimisen kilpailujärjestelyissä.

Valmentajan ja ohjaajan toiminta

- Kouluttaa ja opastaa uimareita säännöllisesti
- Valvoa, että uimarit oikeasti peseytyvät ilman uimapukua ennen altaaseen menoa
- Uimalakin käyttö
- Hallitiloissa liikkuesssa käytetään halliin tarkoitettuja kenkiä
- Huolehtia yhteisten tavaroiden pesemisestä
- Käydä uusien uimareiden kanssa läpi uimahallin säännöt vuosittain

Seuran vastuu ja tiedottaminen

- Yhteiset trimmikoulutukset
- Korostetaan, että uimaseuralaiset suurena käyttäjäryhmänä ottaisivat lähiympäristön huomioon, nostavat roskat näköpiiristään astioihin jne.
- Muistuttaa jatkuvasti uimareita noudattamaan uimahallin sääntöjä peseytymisestä, uimalakit käytössä
- Seuran hallitus voisi kampanjoida peseytymisen merkityksestä uimareille
- Ohjeistaa erityisesti kilpailutilanteissa muiden seurojen uimareiden ja katsojien toimintaa hallissa
- Valvoo peseytymistä
- Tiedottaa enemmän ja laatii hygieniaohjeistuksen

Otteita seurojen vastauksista

“Olemme järjestäneet SUH:n kautta Trimmikoulutuksen, jossa aiheina halli turvallisuus sekä hygienia. Ohjeistamme uudet valmentajat ja ohjaajat huolellisesti ja vaadimme, että sääntöjä noudatetaan. Puutemme itse myös hallin tiloissa asiakkaiden hallikäyttöön.”

“Kaikkien seuran henkilöiden pitäisi mennä suihkutilojen kautta altaalle ja huuhdella matkalla jalat.”

“Seurataan uimareiden peseytymistä. Estetään ylimääräisten henkilöiden pääsy altaalle. Pidetään välitilat hyvässä kunnossa. Valmentajat pitävät puhtaita sisäkenkiä.”

“Lapsille on jaettu uimalakit, niiden säännöllistä käyttöä opetetaan jo pienten peuhularyhmissä.”

11.2.2 Kuntien ehdotuksia hygienian parantamiseksi

Uimahallihenkilökunnan ja liikuntaviranomaisten antamia kehittämisideoita saatiin runsaasti (n=93). Eniten mainintoja sai valvonnan tehostaminen valmentajien ja ohjaajien toimesta. Myös jatkuvan tiedotuksen tärkeyttä urheilijoille, vanhemmille ja valmentajille korostettiin. Kuntien vastauksista erottui erityisesti asennemuutoksen tarve: uimareiden oletetaan noudattavan uimahallin yleisiä järjestyssääntöjä ja käyttäytyvän esimerkillisesti muiden käyttäjien silmissä.

Valmentajan ja ohjaajan toiminta

- Käydä läpi hygieniaohjeistus pelisääntökeskusteluissa
- Valvoa, että seuran uimarit peseytyvät ennen altaaseen menoa

Seuran vastuu ja tiedottaminen

- Vanhempainilloissa tiedotusta, kauden alussa jokaiselle ryhmälle tehtävä peseytymisohjeet selväksi ja valvottava niiden käyttöä (esim. pistokoeluonteiset tarkastukset peseytymistiloissa)
- Ohjeistaa harrastajaa ja perustella hygienian noudattamisen tärkeys uimahalleissa, muistuttaa asiasta aika ajoin
- Noudattamalla uimahallin järjestyssääntöjä, peseytymistä ja saunomista koskevia ohjeita
- Omavalvonta kilpailujen aikana allastiloissa
- Liikkuminen allastilassa paljain jaloin tai sallituissa sisäjalkineissa, sama koskee kilpailujen rakentamista ja erityisesti purkua
- Opastaa harrastajia ja kouluttaa ohjaajia
- Jatkuva ja saumaton yhteistyö hallihenkilökunnan kanssa, ohjeistus kun uusi kausi alkaa
- Opettaa jo pienille uimareille oikeaoppisen peseytymisrituaalin
- Koulutusta lisättävä valmentajille ja sitä kautta uimareille

Urheilijoiden ja harrastajien toiminta

- Ohjeiden noudattaminen, asenteen parantaminen, oman vastuun korostaminen
- Peseytyminen ja muukin energiatehokas käyttö (suihkut eivät ole lämmittelypaikkoja)
- Uimarit ovat "ammattilaisia" keiltä muut katsovat mallia, heillä on iso vastuu esimerkin näyttäjänä
- Parempi peseytyminen ilman uima-asua, varusteiden desinfiointi, vain uimahallissa käytettävien jalkineiden käyttö

Otteita vastauksista

"Kyllä kaikki taitaa olla jo kokeiltu ja toivo menetetty! Nimimerkki 23 v. töissä uimahallissa."

"Aktiivinen asian huomioiminen, ongelmia valvontavastuusta valmentajille/ohjaajille eri sukupuolta olevien tilanteiden osalta, varhainen ja matalakynnys puuttua tapojen ohjaamiseen. Tärkeää oivaltaa, että uimarit ovat muille asiakkaille monesti esimerkkejä ja jopa idoleja, jolloin tärkeää näyttää hyvää mallia."

"Ohjeistaa oppilaansa ja kertoo myös uimahallin henkilökunnalle miten ohjeitusta on annettu."

"Valistaa, valvoo ja kontrolloida. Hallin henkilökunnalta saa varmasti konsulttiapua, esim. tietoiskujen järjestämiseksi seuran väelle."

"Jatkuvan ja säännöllisen koulutuksen ja ohjeistamisen avulla sekä yhteistyössä henkilökunnan kanssa päästään parhaaseen lopputulokseen."

"Valmentajan/ohjaajan valvonta pesutiloissa. Ymmärrettävää kuitenkin että tämä harvoin toteutuu koska valmentaja ei voi mennä toista sukupuolta edustavien pesutiloihin. Uimaseuran on vain aktiivisesti muistutettava uimahallihygienian tärkeydestä harrastajiaan."

"Yleinen kulttuurimuutos valtakunnallisella tasolla! Uimarien pitäisi toimia esimerkkinä satunnaisille kävijöille ja tätä varten seura voisi tiedottaa veden laatu ja hygienia-asioista uimareilleen."

"Uimarit ovat ns. etuoikeutettuja asiakkaita "ilmaisilla/edullisilla uinneilla ja omilla ratavuoroilla". Heitä ja heidän käyttäytymistään seurataan kyllä sivusta hyvinkin tarkasti. Eli kyllä hyvinkin tarkasti hallin järjestyssääntöjä noudattamalla annetaan erinomaista mallia muille hallin käyttäjille."

"Yleisö kokee uimarit joskus etuoikeutetuksi joukoksi halleissa. Se on ymmärrettävää. Siksi uimarien pitää hoitaa tuo roolinsa oman etunsa vuoksi hyvin. Hygienia ei liene ongelma. Lämmittely uimapuku päällä pitkään lämpimässä suihkussa on herättänyt yleisön närää."

12 Rakentaminen

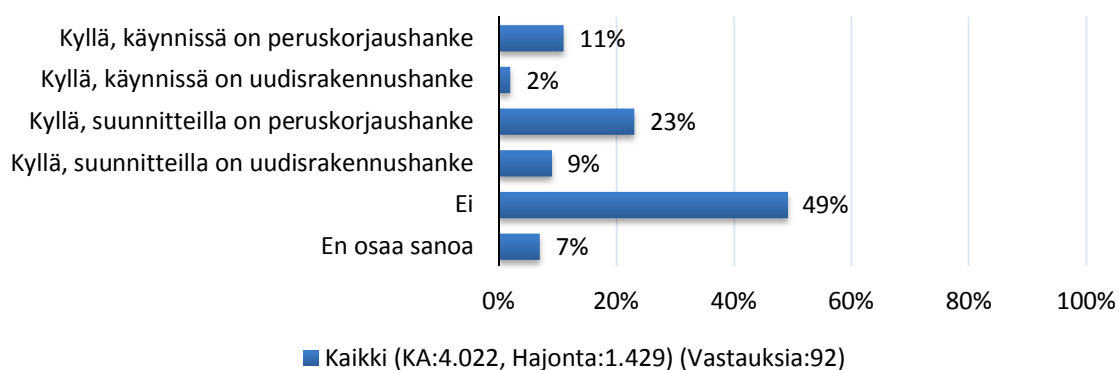
Kyselyn avulla haluttiin kartoittaa kunnilla olevia uimahallirakennushankkeita. Kysymys tehtiin sekä seurojen edustajille että tarkemmin kuntien edustajille.

Vastanneista seuroista (n=82) 38 prosenttia ilmoitti, että paikkakunnalla on suunnitteilla tai käynnissä hanke jossain muodossa. Vastaavasti yli puolella (51%) paikkakunnista ei ole minkäänlaista hanketta menossa tai suunnitteilla. Yksitoista prosenttia ei tiennyt paikkakuntansa tilanteesta. Useammalla paikkakunnalla uimahalli on parhaillaan remontissa tai ne on saatu avattua keväällä 2014.

Otteita uimaseurojen vastauksista:

- toinen 25 metrin allas, kylmä allas
- kaavasuunnitelmissa uusi halli
- yleensä yksi halli kerralla remontissa
- täysremontti ja samalla yhdistäminen jäähalliin on suunnitteilla
- hanketta lykätään koko ajan
- maauimalan perusparannus suunnitteilla
- peruskorjaus, mahdollisesti laajennus
- laajennus 50 metrin altaaksi
- taidettiin juuri laittaa odottamaan 4v
- vanhan hallin kuntokartoitus ja uuden tarvehankintaselvitys
- LVI-remontointi

Kuntien kysymys asetettiin tarkemmin, jotta tiedot palvelisivat paremmin Uimaliiton tulevaa olosuhdetyötä. Vastanneista 49 prosentilla ei ollut käynnissä eikä suunnitteilla mitään uimahallin rakennushanketta. Vastaavasti vastanneista 34 prosentilla oli joko käynnissä tai suunnitteilla uimahallin peruskorjaushanke. Vain yhdeksällä prosentilla oli suunnitteilla uudisrakennushanke.

Kuvio 11. Onko kunnassa/kaupungissa suunnitteilla tai käynnissä uimahallin rakennushanketta?

Kuntien edustajilta kysyttiin millaista apua ne kaipaavat Uimaliitolta ja/tai paikallisilta seuroilta rakennushankkeisiin. Eniten toivotaan tietoa seuroilta niiden tarpeista kilpa- ja harrasteuinnin osalta. Toisaalta harmillisesti joissain hankkeissa ei haluta lainkaan seuran tai liiton apua. Vastauksia olivat:

“Konsultointiapua tilojen ja toimintojen kehittämiseen.”

“Tietoa kilpa- ja harrasteuinnin tarpeista.”

“Ei tarvetta uimaseuran tai liiton konsultaatioon.”

“Toivon Uimaliitolta apua ja taustatukea uimaseuralle korvaavan harjoituspaikan/-aikojen löytymisessä.”

“Seura antanut oman lausuntonsa allastilalaajennukseen liittyen.”

“Teemme tiivistä yhteistyötä kaupungin kilpauintiväen kanssa.”

“Seuralta/liitolta hankesuunnitteluapua ja omien tarpeiden esiintuomista.”

“Varmasti kaikki apu tarvitaan, kun saadaan suunnitelmat liikkeelle.”

“Hankkeeseen ei kaivata ulkopuolista apua.”

“Oma työni tarveselvitykseen on vasta alkamassa, joten en osaa vielä sanoa, mitä apua kaipaisin, mutta luultavasti jossain vaiheessa tulen ottamaan yhteyttä uimaliittoon. Uimaseuran taholta on joitakin vuosia sitten tehty selvittelyä seurojen ja eri yhdistysten tarpeista, josta minulla onkin hyvää pohjatietoa.”

“Odotan uimaseuralta ja myös liitolta mukanaoloa hankesuunnittelussa. Seura voisi myös olla varsinaisessa suunnittelussa jollakin lailla mukana ja samalla seuran tieto koko uimahallin tavoitteista lisääntyä.”

Nykyisten uimahallien toiminnan mahdollisista tulevista muutoksista haluttiin myös lisätietoa kunnan edustajilta. Suurin osa vastanneista ilmoitti uimahallimaksujen nousevan. Maksuja korotetaan useissa uimahalleissa vuosittain. Toinen yleinen muutostrendi on toiminnan tehostaminen joko uimahallin aukioloaikoja pidentämällä tai mahdollisuudella muuttaa aukioloaikoja käytön perusteella. Tästä esimerkkejä ovat kesäaikojen pidempi kiinniloaika sekä hallin sulkeminen sunnuntaisin tai pyhäpäivinä. Alla otteita vastauksista:

- Pääsymaksuja korotettu tai tulossa korotus
- Keskustelua mahdollisuudesta laajentaa aukioloaikoja
- Junioreille tulee 1.5.alkaen maksut harjoitusvuoroista
- Aukoloaikoja muutetaan tarpeen vaatiessa
- Syksystä 2014 lähtien uimahalliaikojen ulkopuoliset vuorot muuttuvat käyttäjälähtöisen taksoituksen piiriin. Muutoksen seurauksena uimaseuran rata- ja allasmaksut pienenevät ja käyttäjiltä peritään ko. henkilölle kohdentuva, taulukon tai muun periaatteen mukainen maksu.
- Pienten uimahallien lakkauttaminen on joka vuosi päättäjillä listoilla
- Maksullisuus on tulossa kaikille käyttäjille
- Maksut ja vuokrat tulevat nousemaan lähimmän kahden vuoden aikana

13 LIITTEET

Liite 1. Kyselyyn vastanneet uimaseurat

- Alavuden Urheilijat
- Aurajoen Uinti
- Borgå Simmare-Porvoon Uimarit
- Gladius Kirkkonummi
- H.O.T.
- Haminan Uimaseura
- Haukiputaan Heitto
- Heinolan Isku
- Helsingfors Simsällskap
- Helsingin Uimarit
- HTU Stadi
- Hydra Platypus
- Hyvinkään Uimaseura
- Hämeenlinnan Uimaseura
- Iisalmen Uimarit
- Joensuun Uimaseura
- JS-PU, Jakobstad/Pietarsaari
- Jämsänkosken Ilves
- Järvenpään Uintiklubi
- Kajaanin Uimaseura
- Kangasalan Urheilijat KU-68
- Kankaanpään Uimarit
- Kauhajoen Karhu
- Kemijärven Kaiku
- Kemin Työväen Uimarit
- Kemin Uimaseura
- Kempeleen Pyrintö
- Keravan Uimarit
- Keuruun Toverit
- Kokkolan Uimaseura
- Kouvolan Uimarit
- Kuhmon Kiva Uintiseura
- Lahden Kaleva
- Lahden Uimaseura
- Lappeenrannan Kisa-Toverit
- Lappeenrannan Uimarit
- Mikkelin Uimaseura
- Muhoksen Voitto
- Nivalan Saukot
- Nummelan Kisaajat
- Octopus Lohja
- ORCA Helsinki
- Oulun Lohet
- Oulun Uinti 1906
- Pieksän Kuutit
- Poseidon
- Punkaharjun Urheilijat
- Rasion Urheilijat
- Rauman Uimaseura
- Riihimäen Uimaseura
- Salon Uimarit
- Savonlinnan Uimaseura
- Seinäjoen Uimarit-58
- Simmis Grani
- Simmis Wanda
- Someron Esa
- SUH
- Swim Club Raseborg
- Swimming Club Nurmijärvi
- Swimming Club Rovaniemi
- Swimming Club Vuokatti
- Swimming Jyväskylä
- Tampereen Työväen Uimarit
- Tuusulan Uimaseura
- Uimaseura Kaarina
- Uimaseura Kangasalan Kuohu
- Uimaseura KoVe-Ve
- Uinti Tampere
- Uintiklubi Nereus
- Vaajakosken Uimaseura
- Vaasan Uimarit -96
- Vaasan Uimaseura-Vasa Simsälls
- Vantaan Uimarit
- Vantaan Vesikot
- Vesihelmen Uimaseura
- Vesiveijarit
- Vieskan Uimarit
- Voikkaan Viesti
- Vuoksen Uimaseura
- Åbo Simklubb-Uintiklubi Turku

Liite 2. Vastanneet uimahallihenkilökunnan edustajat ja liikuntaviranomaiset edustavat seuraavia uimahalleja:

- Alavuden Kunto-Lutra 1 %
- Forssan Vesihelmi 1 %
- Hakunilan uimahalli 4 %
- Haminan Uimahalli 1 %
- Heinolan Uimahalli 1 %
- Helsinginkadun Urheilutalo 1 %
- Hervannan Uimahalli 2 %
- Hämeenlinnan uimahalli 1 %
- Iisalmen Uimahalli 1 %
- Imatran Uimahalli 2 %
- Impivaaran uimahalli 3 %
- Itäkeskuksen Uimahalli 1 %
- Jakomäen Uimahalli 1 %
- Järvenpään Uimahalli 1 %
- Kaarinan uimahalli 1 %
- Kalevan Uintikeskus, Tampere 2 %
- Kankaanpään Uimahalli 1 %
- Karhulan uimahalli 1 %
- Kauniaisten uimahalli 1 %
- Kemin uimahalli 1 %
- Keravan uimahalli 2 %
- Keuruun uimahalli 1 %
- Kirkkonummen uimahalli 1 %
- Kivimaan uimahalli, Lahti 1 %
- Kokkolan Vesiveijari 2 %
- Kontulan Uimahalli, Helsinki 1 %
- Korson uimahalli 4 %
- Koskikaran uimahalli, Jämsä 2 %
- Kotkan Uimala Katariina 1 %
- Kruunupuiston Kuntoutusairaalan uima-allas, Punkaharju 1 %
- Kuhmon Uimahalli 1 %
- Lahden uimahalli 1 %
- Lappeenrannan uimahalli 2 %
- Lauritsalan uimahalli, Lappeenranta 3 %
- Lausteen uimahalli, Turku 2 %
- Malmin Uimahalli 2 %
- Muhoksen uimahalli 1 %
- Jokin muu 7 % :
  - Martinlaakson uimahalli
  - Kemijärven uimahalli
  - Porin Keskustan uimahalli, Meri-Porin uimahalli, Porin maauimala
  - Vuosaaren Urheilutalon uimahalli
  - Paattisten aluetalon uima-allas
- Myyrmäen Uimahalli, Vantaa 4 %
- Mäkelänrinteen Uintikeskus, Helsinki 2 %
- Naisvuori, Mikkeli 2 %
- Neidonkeidas, Lohja 4 %
- Nivalan uimahalli UIKKO 2 %
- Oulun Uimahalli, Raksila 2 %
- Petreliuksen uimahalli, Turku 3 %
- Pieksämäen uimahalli 2 %
- Pietarsaaren uimahalli 1 %
- Pirkkolan Uimahalli, Helsinki 2 %
- Porvoon Uimahalli 1 %
- Puolalankadun uima-allas, Turku 1 %
- Raatin uimahalli, Oulu 2 %
- Raision uintikeskus Ulpukka 2 %
- Rantakeidas, Mikkeli 2 %
- Rantakylän uimahalli, Joensuu 1 %
- Rauman uimahalli 3 %
- Riihimäen Uimahalli 2 %
- Saksalan uimahalli, Lahti 1 %
- Salon uimahalli 1 %
- Seinäjoen Uimahalli 3 %
- Siltämäen Uimahalli, Helsinki 1 %
- Someron Uimahalli Loiske 3 %
- Sveitsin uimala, Hyvinkää 2 %
- SYK, Helsinki 1 %
- Tammisaaren Uimahalli 1 %
- Tikkurilan Uimahalli, Vantaa 4 %
- Tuusulan Uimahalli 2 %
- Töölön uimahalli, Helsinki 1 %
- Uimahalli Vesihiisi, Rovaniemi 1 %
- Uimahalli VIRKKU, Kauhajoki 1 %
- Vaasan Uimahalli 3 %
- Vesi-Jatuli, Haukipudas 2 %
- Vesikko, Joensuu 1 %
- Vihdin uimahalli 1 %
- Virkistysuimala Zimmari, Kempele 1 %
- Vuokatin uimahalli, Sotkamo 2 %
- Ylivieskan Uimahalli 3 %

Liite 3. Uimaseurat, jotka toimivat vastanneiden uimahallihenkilökunnan ja liikuntaviranomaisten edustamissa uimahalleissa:

- Alavuden Urheilijat	1 %	- Nivalan Saukot	2 %
- Aurajoen Uinti	3 %	- Nummelan Kisaajat	3 %
- Borgå Simmare-Porvoon Uimarit	1 %	- Octopus Lohja	4 %
- Gladius Kirkkonummi	1 %	- ORCA Helsinki	5 %
- H.O.T., Helsinki	2 %	- Oulun Lohet	3 %
- Haminan Uimaseura	1 %	- Oulun Uinti 1906	2 %
- Haukiputaan Heitto	2 %	- Pieksän Kuutit	2 %
- Heinolan Isku	1 %	- Poseidon, Vantaa	4 %
- Helsingfors Simsällskap	7 %	- Punkaharjun Urheilijat	1 %
- Helsingin Uimarit	7 %	- Rasion Urheilijat	3 %
- HTU Stadi	5 %	- Rauman Uimaseura	3 %
- Hydra Platypus	1 %	- Riihimäen Uimaseura	2 %
- Hyvinkään Uimaseura	2 %	- Salon Uimarit	1 %
- Hämeenlinnan Uimaseura	1 %	- Savonlinnan Uimaseura	1 %
- Iisalmen Uimarit	1 %	- Seinäjoen Uimarit-58	3 %
- Joensuun Uimaseura	1 %	- Simmis Grani	1 %
- JS-PU, Jakobstad/Pietarsaari	1 %	- Simmis Wanda	4 %
- Jämsänkosken Ilves	2 %	- Someron Esa	3 %
- Järvenpään Uintiklubi	1 %	- Swim Club Raseborg	1 %
- Kankaanpään Uimarit	1 %	- Swimming Club Rovaniemi	1 %
- Kauhajoen Karhu	1 %	- Swimming Club Vuokatti	2 %
- Kemijärven Kaiku	1 %	- Tampereen Työväen Uimarit	2 %
- Kemin Työväen Uimarit	1 %	- Tuusulan Uimaseura	2 %
- Kemin Uimaseura	1 %	- Uimaseura Kaarina	1 %
- Kempeleen Pyrintö	1 %	- Uimaseura KoVe-Ve	2 %
- Keravan Uimarit	2 %	- Uinti Tampere	2 %
- Keuruun Toverit	1 %	- Uintiklubi Nereus	1 %
- Kokkolan Uimaseura	2 %	- Vaasan Uimarit -96	3 %
- Kuhmon Kiva Uintiseura	1 %	- Vaasan Uimaseura-Vasa Simsälls	3 %
- Lahden Kaleva	1 %	- Vantaan Uimarit	4 %
- Lahden Uimaseura	1 %	- Vantaan Vesikot	4 %
- Lappeenrannan Kisa-Toverit	3 %	- Vesihelmen Uimaseura	1 %
- Lappeenrannan Uimarit	2 %	- Vieskan Uimarit	7 %
- Mikkelin Uimaseura	2 %	- Vuoksen Uimaseura	2 %
- Muhoksen Voitto	1 %	- Åbo Simklubb-Uintiklubi Turku	3 %
- Jokin muu, mikä	15 %		
- Vantaa Diving			
- Kotkan Uimaseura (Kous)			
- Simmis Hyvinkää-Hyvinge rf			
- Turun uimarit, Saaristomeren sukeltajat, Aboa Aquanauts, TuUL - triathlon, Urheiluakatemia			
- Porin uimaseura, Porin Pyrintö, Pihlavan työväen urheilijat, Uintiklubi Nereus			
- Jämsänkosken Jyry			
- TuUL, Turun Uimarit, Åbo Aquanauts, Saaristomeren sukeltajat			
- Cetus Uinti-Espoo - Esbo Sim			
- Swimming Team Riksu			

- Porin Uimaseura, Porin Pyrintö, Pihlavan Työväen Urheilijat, Vesipalloseura Sentterit
- Aquatrio
- KTU - Kokkolan työväenurheilijat / Kokkolan Urheilusukelluskerho Merisaukot
- Kokkolan Työväen Urheilijat, Urheilusukelluskerho Merisaukot ry

Liite 4. Saate uimaseurojen kyselyyn.

10.10.2013

Uimaseurojen olosuhdekysely 2013

Suomen Uimaliiton yhtenä strategian mukaisena menestystekijänä on vaikuttaa tulevina vuosina uimaseurojen uimahalliolosuhteisiin niin käyttö- ja subventiopolitiikan kuin perus- ja uudisrakentamisen kautta. Jokaisessa seuratapaamisessa olosuhteet ovat nousseet keskeiseksi toiminnan haasteeksi. Uimahalliolosuhteiden kehittämissuunnitelma vastaa liitossa olosuhdeasioiden koordinoinnista ja työryhmän puheenjohtajana toimii Jarmo Rosama Raisiosta. Yhteistyötä tehdään valtakunnallisesti myös SUH:n, Valon ja Olympiakomitean kanssa.

Olosuhteisiin vaikuttaminen kuitenkin vaatii ensin taustatietoja uimaseurojen nykyisistä olosuhteista, haasteista ja tarpeista. Liitossa ei ole juurikaan kootusti tietoa uimaseurojen arjen olosuhdehaasteista: esimerkiksi ratavuorokustannuksista, yhteistyöstä hallihenkilökunnan ja liikuntaviranomaisten kanssa tai kilpailujen järjestämisestä.

Tämän kyselyn tavoitteena on kerätä perustiedot ratauintia järjestävien seurojen olosuhteista sisältäen lasten harrastetoiminnan, kilpa- ja huippu-uinnin sekä kurssitoiminnan. Toisessa vaiheessa sama kysely toteutetaan uimahallihenkilökunnalle ja liikuntaviranomaisille, jotka toimivat teidän vastinpareinanne paikallisesti. Tärkeää on, että haasteista ja kehittämistarpeista saadaan tietoa molemmilta osapuolilta. Kolmannessa vaiheessa kysely toteutetaan myös vesipallo-, uimahyppy- ja taitouintiseuroille.

Toivomme jokaisesta jäsenseurasta vain yhden vastauksen – siltä ihmiseltä, joka parhaiten tietää tiedot seuran olosuhteista. Laitathan tietoa/linkin eteenpäin omassa seurassasi tarvittaessa. Kyselyn vastausaika päättyy 1.11. Tämän jälkeen valmistellaan vastaava kysely uimhalleille. Kyselyraportit valmistuvat talvella 2014 ja niiden tuloksia käsitellään Seurafoorumissa sekä laajasti muiden sidosryhmien tilaisuuksissa.

Linkki kyselyyn : <http://www.webropolsurveys.com/S/D4173B9A0413BE0E.par>

Yhteistyöterveisin,

Jarmo Rosama
Uimahalliolosuhteiden kehittämissuunnitelma, pj

Eerika Laalo-Häikiö
Toiminnanjohtaja, työryhmän esittelijä

Liite 5. Saate uimahallihenkilökunnan ja liikuntaviranomaisten kyselyyn.

Jakelu: Uimaseurojen nimeämät kontaktihenkilöt (n=157)

24.1.2014

Hei,

Sinut on nimetty paikkakuntasi uimaseuran yhtenä tärkeänä kontaktihenkilönä. Toivonkin Sinulta hetken (5-10 min), että vastaisit Uimaliiton olosuhdekyselyyn 21.2. mennessä. Kyselyyn pääset [tästä](https://my.surveypal.com/Uimaliiton%20olosuhdekysely%20uimahalleille%202014) tai linkistä: <https://my.surveypal.com/Uimaliiton%20olosuhdekysely%20uimahalleille%202014>

Suomen Uimaliitto teki syksyllä 2013 kyselyn uimaseuroille käytössä olevista olosuhteista sekä kehittämistarpeista. Vastaukset saatiin 81:ltä seuralta. Kysely oli kohdennettu pääasiassa kilpautintia ja uinnin harrastetoimintaa toteuttaviin seuroihin eli uimahyppy, vesipallo ja taitouinti oli rajattu pois. Kyselyssä pyydettiin seuroja nimeämään tärkein kontaktihenkilö sekä käyttämästään uimahallista että kunnan/kaupungin liikuntatoimesta. Kyselyn alussa olevissa valikoissa on listattu ainoastaan kyselyyn vastanneiden seurojen käyttämät hallit/altaat sekä seurat, jotka vastasivat kyselyyn.

Tässä kyselyssä pyydämme Sinulta mielipiteitä osittain samoihin kysymyksiin kuin mitä seuroilta on kysytty. Näin saamme mielenkiintoisen näkökulman siitä mitä asioita voisimme yhdessä kehittää ja mitkä asiat taas toimivat pääsääntöisesti hyvin. Toivon, että vastaat kysymyksiin pitkän aikavälin näkökulmasta.

Molemmista kyselyistä tehdään yhteinen raportti. Ensimmäisiä tuloksia esitellään 5.4. pidettävässä Uimaliiton seurafoorumissa. Syksyllä tuloksia esitellään laajemmin Uimahallifoorumissa 2.10. Helsingissä, joka järjestetään Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliiton sekä Suomen Uimaliiton yhteistyönä. Saat myös kirjallisen raportin suoraan sähköpostiisi sen valmistuttua. Uimahalliolosuhteiden kehittäminen on nostettu yhdeksi Uimaliiton strategian painopistealueiksi ja siksi myös tämä kysely toteutetaan. Kiitos avustasi!

Yhteistyöterveisin,

Suomen Uimaliiton uimahalliolosuhteiden kehittämisryhmä:

pj Jarmo Rosama, Mauri Johansson, Pertti Tamminen, Ville Nummelin, Ilpo Johansson, Eija Pöytäkiivi ja Eerika Laalo-Häikiö

***Kiitos kaikille
kyselyyn vastanneille!***